

NGÀY ĐIỂM

NĂM THỨ TƯ — THỨ
BÁY 2 SEPT. 1939,
SỐ 177 — GIÁ 0\$10.
TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ:
80, BƯỜNG QUAN-
THÀNH - GIÁY NỘI 874

TRONG SỐ NÀY: Một trang tranh vẽ của
Tô Tử : Ông Phó Vương — Làm Tiên :
bắt đầu một thiên phỏng sự của Trọng Lang.

LƯỜNG NGHI BỒ THẬN Lê huy Phách

Trong số 400 người dân ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh ở thận : BẠI THẬN : đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rát đầu, tiêu tiện vàng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra MỘNG TINH : nằm ngủ thường giao hợp với đàn bà tinh khí cũng xuất ra. DI TINH : không cử ngày đêm, lúc nào nghĩ đến tình dục, tinh khí cũng tiết ra một chút. HOẠT TINH : khi giao hợp tinh khí ra máu quá. DƯƠNG NUY : dương ít cường, mềm không tách tình dục. LIỆT DƯƠNG : Gần đàn bà mà dương không cường. Hoặc « Thủ Đam » mà sinh ra táo ngực, hay đánh trong ngực, chán nản, di tinh, mộng tinh, hoạt tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh, vì uống phải nhiều thứ thuốc công phạt làm hại cho thận khí, nên sinh ra đau lưng như bẻ, ủ tai, chảy nước mắt, rung tóc, rót qui đầu, tiêu tiện vàng, có ít vàu...

Có các bệnh kè trêa đều dùng « LƯỜNG NGHI BỒ THẬN » số 20 của Lê huy Phách : sinh khí, cổ tinh, bồi bồ thận khí, khôi hết các bệnh bại thận, di tinh, mộng tinh, hoạt tinh, liệt dương, dương nuy... Giá 1p00.

ĐOẠN CÂN KHÍ HƯ ÂM Lê huy Phách

Bệnh Khí Hư rất nguy hiểm cho phụ nữ, Người có bệnh khí hư

thì thường thấy tiểu tiện vàng, đục, có giấy, có cặn, ra khí hư hoặc vàng, hoặc trắng, tanh hôi khó chịu, kinh nguyệt bất thường, trong người ốm yếu, xanh xao... dùng thuốc « Đoạn Cân Khí Hư » số 37 (giá 1p00) và « Tao nhập khí hư trùng » số 38 (giá 0p50) của Lê huy Phách, khỏi hẳn bệnh khí hư, tốt cho đường sinh dục về sau.

VẠN NĂNG LINH BỒ Lê huy Phách

Một thứ thuốc bồ súp khỏe dùng chung cho các cụ già, bà lão, đàn ông, đàn bà, người nhơn, trẻ con. Dùng thuốc này thân hình trắng kiện phán khởi tinh thần, ăn ngon, ngủ yên, tăng thêm sức khỏe. Các cụ già, bà lão dùng thuốc này: khỏi bệnh ho và đêm, da dẻ hồng hào, tăng thêm tuổi thọ. Đàn ông, đàn bà làm ăn lao lực trong sướng thư hoặc ngoài đồng, hay làm việc bằng tinh thần nhiều quá, hoặc buồn bã lo nghĩ, trong người yếu mệt, kém ăn, ít ngủ, hay quên, buồn nôn... đều dùng « Vạn Năng Linh Bồ » số 90 của Lê huy Phách được mọi điều như ý: làm việc lâu mệt, nhanh nhẹn, thêm trí khôn, tăng trí nhớ, bồ khí, bồ huyết, tốt cho sự sinh dục. Trẻ con dùng thuốc này mau lớn... Người không có bệnh gì dùng thuốc này lên cân. Giá 1p00 một hộp.

Nhà thuốc LE HUY - PHACH II

18, BOULEVARD GIA-LONG - HANOI

Là một nhà thuốc có danh tiếng và linh nghiệm nhất Đông-dương. Xem mạch, cho đơn, bắc thuốc chén, chữa các bệnh người nhơn, trẻ con... Bất cứ bệnh tật gì, dù khó khăn, nguy hiểm đến đâu dùng thuốc Lê huy Phách đều mau khỏi cả.

Chủ nhân Lê huy Phách xem mạch Thái-lỗ rất linh thông, đoán được sinh tử, biết được trước mắc bệnh gì, sau sẽ mắc bệnh gì và thân thể của người ấy nữa, Chỉ xem về buổi sáng từ 7 giờ đến 10 giờ rưỡi. Mỗi lần phải trả 1p.00.

Khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mèn đâu đâu cũng đều có đại-lý bán các thứ thuốc Lê huy Phách.

Bán nhiều nhất tại:

HUẾ : Thanh-Nien, 45 phố An Cựu. QUINHON : An-Long được điểm 194 Av. Gia-long. SAIGON : Xuân Nga 181 Bd de la Somme, PHNOMPEH : Huynh-Trí 15 Otier.

Ói đỡ HAVANE 0.\$12
thêm thuế phòng thủ 0\$01
Ói xanh 0.\$07
thêm thuế phòng thủ 0\$005

TUYỀN BUÔN TẠI
XƯ "AN - DÊ - RI

TRƯỚC KHI PHÁT-HÀNH PHO TÙ-ĐIỀN ...

**VOCABULAIRE
FRANÇAIS - ANNAMITE**

*des Sciences morales et politiques, (tome I) et
des Sciences pures et appliquées, (tome II)*

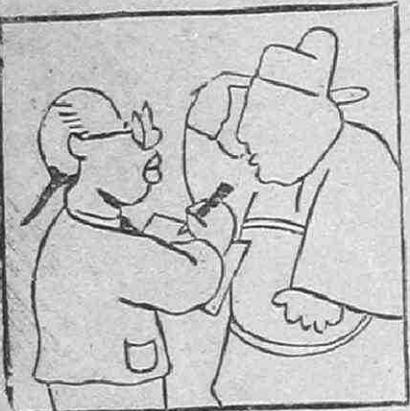
của TUỆ - KHANH & TUÂN - SÝ

một trong hai tác-giả đang hội-dàm với ông
Chánh Học - Chính Đông - Dương về việc học...

(Xem thông-cáo của
tác-giả trong số sau)

CƯỜNG SƠ

Hanoi. — Ông Phạm Lê Bồng đi Tây về. Bản báo phỏng viên sang tận trường bay Gia-lâm đón và phỏng vấn ông :

— Thưa ông Viên-trưởng, hiện giờ chính kiến của ông thiên về Dân chủ hay Bảo hoàng?

— Ông đã tôi nghĩ đã chín Ông Bồng vừa cười vừa chỉ máy bay, nói tiếp :

— Tôi đã đi tàu bay về đây ông a.

Hanoi. — Lô nạn chén tranh nhau nhà đã hạ thồ những già bảo. Ông Bồng vừa về, chân uột chán ráo, đã đem chôn ngay kim khánh của ông kèm với mấy bức ảnh chụp lúc ông đang bắt tay các quan quan ở bên Pháp.

Tô Tử

Người

Một bàn án

TRONG quyển Thi-tử tùng-thoi mới xuất bản, cụ Huỳnh thúc Kháng, tác giả, có dịch cho ta bết một bản án quan trọng. Đó là bản án của tòa Nam án Thừa thiên hồi 1938.

Bản án như vậy :

« Bọn Huỳnh thúc Kháng, Phan thúc Duyên, Nguyễn Thành... vẫn người trong khoa mục danh sắc, há không biết người bội bạc (Phan bộ

Châu) là không nên theo sao? Nay Nguyễn Thành thấy y lời bà, bèn mời

Phan châu Trinh, Huỳnh thúc Kháng cùng nhau mặt mèo. Ké đó nghe ý xuất dương / Phan thúc Duyên Lê bà Trinh lại kết lập thương hội để ngầm ngầm tự trị. Tay Ở trong thơ từ quí lại bị mật khônbiết được (?) mà hằng theo công việc đà lùm (!) bảo rằng không có tự trị, có thể tin được sao?

« Nay theo lời khai của Nguyễn Thị Na và bài thi có câu « xóa mạ lao lung », gửi thơ có câu « cương quyết diện tự » mà diễn thuyết ở các trường học có tâu: « lấy yêu đồng bào làm tôn chí » tay trong vẫn có mấy đại đoạn « khai tri tri sanh, tinh xa sùng kiêm » mà cốt lấy hai chữ « Dân quyền » làm chủ nghĩa, mở mối hận vong cho nhân dân. Bằng tay công việc đà lùm, thực sự Phan-châu-Trinh xướng ra mà các người kia phụ họa theo vậy.

« Hiện tại đây gây ra phiến động, chưa chả không phải do cái thuyết « Dân quyền » gây mối mà kích náo. Vậy nên xét theo lúc ban đầu, tham cùng chung luận, xét nghĩ phàu mìn cho được thỏa đáng.

« Vả cháng, cao về vụ ấy, xướng đầu chả g qua một vài người, còn thí có kẻ biết mà không thấu, có kẻ không biết mà theo cản. Một mai lùm cù vào trong lười lôi nhà nước có chỗ hắt nhão. Vậy chém theo điều « mưu ban vi hành » Huỳnh thúc Kháng, Phan thúc Duyên xin kết án đồng với Phan châm Chinh « xử tử đầy Côn Lan tấp xà chẳng tha », còn bọn Nguyễn

Thành mấy người truyềng một lần ba ngàn dặm, cải hàng khôn năm... »

Thư ngò thư nghịec

ÔNG BÙI XUÂN HỌC CÓ GAN ẢO CÁM.

Nhưng ông ta không có gan cát đòn tội lỗi nào.

Trong cả một số báo, mà ông ta là trào phúng, ông ta mặt xát và mè xấu Ngòi Ngay, cả vụ cáo nữa (hết như báo K. H. nghiên...) sau ngày báo của ông bị lột mặt nạ. Ấy thế mà ông ta bảo là đã mua vui với độ thi lý của ông ta kè cũng có thể ngang với sức học của ông ta được.

Ấy thế mà ông ta còn cố viết rác (ông ấy mà cũng vết được kia à?).

« Cái nhất cách đê hèi của họ. Với một bao có lương tâm đê hèi, những hành vi khẩ bùi... »

Y chừng ông cho những câu ấy « gầm rết » nó ở cái người của ông thoát ra, chứ không phải là ở cái đường xá chợ ở miêng quán vòi vĩnh đó là quyền của ông.

Nhưng việc gì chúng tôi đê hèi và đê tiễn? Chúng tôi có đánh lửa đê già, cả gan dǎng ảnh năm ngoái mìn

cho là năm nay đâu? Chúng tôi có ra vắt nòng nã quyền thế đê tim chinh sách phương châm đâu? Độc lập tự do, không chịu lừa lọc, ông thử vật lừa lừa

trên nghĩ xem trong lồng hòi Bắc kỳ đã có mấy người?

Nhưng thôi, nói làm gì, nếu ông tố về không muôn hiểu, lương tâm khảng đê tiễn của ông đã hiểu chúng tôi rồi.

Còn ông liều yêu Chu Ngọc, ông ta không xứng đê tôi trả lời. Là vì hai lẽ 1. Ông ta đã đồng ý với một nết đền bù. Đó là điều tôi kỵ trong ông ta, ông ta phạm vào đã dù lỗ rõ ông ta hãy còn thối mệt sự giao du

ĐÃ CÓ BẢN

Hồn Bướm Mơ Tiên

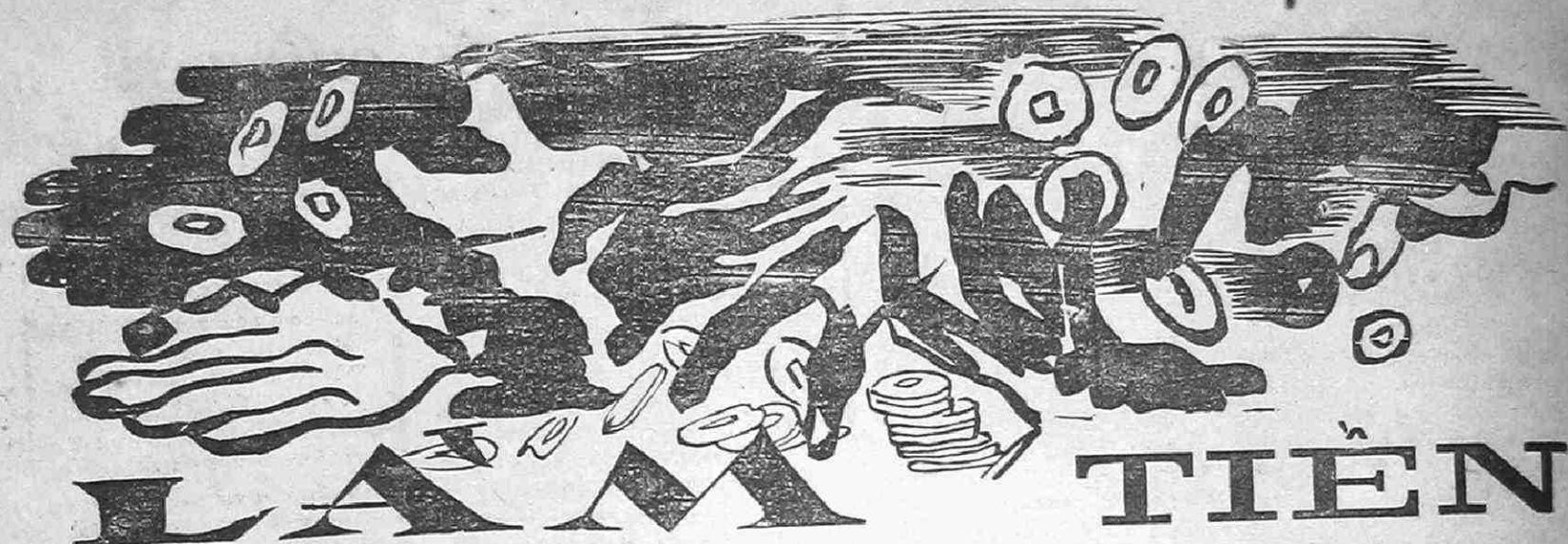
in lần thứ tam, có thêm hai truyện ngắn
của KHÁI HƯNG

(Tỷ trước nhà in xếp giá tiền là 0p.40, tỷ xén cái chia)

PHẦN THÔNG VÀNG

của XUÂN-DHỊU

Ra in màu. Sách dày trên 200 trang. Giá 0p.40
Có in riêng 20 cuốn giấy A5, có chữ ký của tác giả, giá 0p.10

LÀM TIỀN

PHÓNG SỰ NGẮN của TRỌNG-LANG

Mỗi khi nghĩ đến một thiên phỏng sự mới, tôi lại trở về Khâm Thiên. Để được nhìn cái... « ô rác » thơm tho và sán lạn, đầy máu thuẫn, đầy sự thực đáng thương, đầy những luộm thuộm có tò cherc trong một xã hội không tổ chức.

Tức là đầy rẫy những tài liệu đáng quý.

« Tè nhàn »

AT ĐẦU, tôi gặp N., một người, thuộc về hạng mà họ gọi là hạng « người nước Tề », nghĩa là không việc làm, không nhà cửa bần hờn, nhiều vợ, nhiều nhân tình, và tôi nào cũng đi bắt cò dâu. Ai hẳn cũng làm quen được.

Vì vậy cho nên tôi được quen hán và một đêm kia, được cùng ngồi với hắn trong một tiệm nhảy.

Cốc rượu đã hò voi, bắn vẫn chưa nhảy. Tôi vẫn cố ý đợi xem hắn nhảy thế nào trong bộ Âu phục mảnh gach đất tiền.

Bài kèn vừa hết, mấy vũ nữ Trung Hoa,kinh đào tròn vè chỗ ngồi. Một cô mềm rέo, nôn nà nhất họn, lách mình qua chỗ chúng tôi ngồi.

N. vắt tréo chân trên ghế, nghiêng mình nhìn cô ta, thong thả nói một câu :

— Chỉ sai kỹ bầu à !
Cô này ngành lại, nhìn hẵn mím cười.

Thế là hẳn dịch ghé gần bên tôi. Cái diệu bộ kiêu hnh hồi tay mắt hết. Hắn chỉ còn là một gã lão cá, lém linh. Những lời hắn nói sau đây chứng lời tôi :

— Ông biết nhảy đầm ? Đành rồi, nhưng ông không biết nói tiếng Tàu霸道 bằng tôi. Tôi không biết nhảy. Nhưng mà... « thiêu tả sản » (nhảy đầm) ! Xin hỏi ông ? có ích gì ? Chỉ tò mắt tiền tôi.

Mặt hắn ghé vào tận tai tôi :

— Cần hơn hết là phải biết tiếng khách. Trung-Hoa đang là một con hy sinh không lồ ở châu Á. Rất máu ăn phan, tội gì mà không làm tiền. Nhưng từ thuở họ dê-bò ta đến giờ, không lúc nào ta biết tiếng Tàu cần hơn là lúc này.

Rồi N. dứt bằng ngón tay tung khoản có thể làm tiền được.

— Hiện giờ có một gia đình khách độ hai chục người, giàn cò và cao quý ở Long-Chau. Tiếng bom Nhật làm cho họ bỗn nháo về Hanoi. Hanoi chưa hết obré cho thuê, nhưng chỉ rón nhà giá thật đắt. Bắt họ không cần. Nhưng mà đồ sộ và sạch sẽ quá. Họ lên đồ về ngoại chau thành, về K. T. vì có lẽ & đây là không biết.

N. thay diệu si gà khác, hút vội liền ba bốn hơi, như một đứa trẻ tập hút, hay là như một anh giàn lối Hán ngành bộ mặt xương xẩu, xạm một cách

nháo, vừa bần vừa sạch, vừa sang vừa hèn, giống Long-Chau hơn Hanoi.

« Tim cho họ một cái nhá độ hai chục một tháng, quẳng mấy cái bàn ghế, bát đĩa vào đấy, rồi cho thuê lại độ ít nhất cũng 45 hay 50 đồng, không khó gì.

« Họ sang thật, nhưng họ lại muốn giấu cái sang trong cái luộm thuộm, để sống cho được yên ổn.

« Rồi còn biết bao nhiêu thứ « làm tiền » của họ nữa : mua bán bộ, đưa họ đi chơi, dạy họ nói tiếng Pháp, tiếng ta.

« Ở bên Tàu, một đồng bạc chỉ đủ ăn sáng, sang dây thật ra một đồng bạc nhúng hai con gà. Ta cho họ một con, họ cũng hả lầm rồi.

N. chỉ lui vũ nữ Tàu đang ngồi thành giây dài ở cuối sân :

— May à này hiện đang nuôi sống một gia đình Annam. Một ông thuê được một cái nhà có độ hai chục ở phố này. Ông ta nhường cho tại các cô ả cả nhà, với vài cái giường bún ghế, lấy 45 đồng một tháng rồi đi ở đâu không biết...

N. thay diệu si gà khác, hút vội liền ba bốn hơi, như một đứa trẻ tập hút, hay là như một anh giàn lối Hán ngành bộ mặt xương xẩu, xạm một cách

ghê gớm trong bầu ánh sáng đó về phía tôi.

• Bac thầu chau hát.

Hơi rượu lần hơi si gà tại cà vào mặt tôi. Mắt hắn quắc sáng như mắt một du côn già đang kè thu đoạn thuở trẻ. Cái hưng khoe khoang đã cao tột bức.

Nhưng, giọng hắn vẫn nhã nhặn thoảng thả như thường :

— Còn nữa, đã thôi đâu ! Một đêm có hai ông khách lạc xuống xóm này, say rượu đi tìm « giế cây » (đá kê : để chỉ tai gai chơi). Lê cổ nhiên là bạn, hay là nói cho đúng hơn « bạn hàng » của tôi. Tôi đưa vào một nhà hát quen, làm thông ngôn hướng dẫn, nhưng được phép làm chủ chầu hát đó, vì hai ông kia chỉ biết có hai tiếng Annam vẫn rẹn tiếng « ồ » và tiếng « à » !

Đè chỉ chầu hát đó hai ông bạn vì đã được bầu hạ một cách đầy đủ, nên bế hắn đưa tôi năm chục, tôi bỏ túi ba. Năm chục là một hạt bụi cạnh cái đồng bạc của họ. Kè cả mấy con công mà họ đã rủi ngầm cho các chị em.

« Chưa hết ạ, và còn việc này nữa. Cuối tối tôi ngờ ý muốn mời vài ba người bạn Annam. Hai ông bạn Khách hết sức hoan nghênh. Tôi liền chạy đi tìm được ba thắng thuộc vào cái

MODERNA

May y phục Phụ Nữ,
Bán các hàng mùa thu.
Lựa nội hóa các màu,
và đồ trang sức phụ nữ
Nhập nhuộm và chuỗi hàng.

23 Avenue de la Cathédrale
HANOI
Trước cửa nhà thờ lớn

VOMITOL

Thuốc trứ, làm cho dễ tiêu, chế riêng cho trẻ con cùn bú sữa.

Một lít 0\$30

EUQUINOL

chuyên trị bệnh sốt cảm, sốt nóng, sốt rét của trẻ con.

Một gói 0\$10

Có bán tại
Pharmacie du Bon Secours
52 Bd Đồng Khánh - Hanoi

Docteur

Cao xuân Cám

de la Faculté de Paris

CHUYÊN TRỊ

HỆ THỐA LIỄU VÀ NỘI TƯƠNG

Khám bệnh tại :

153, Henri IV Orléans - Hanoi
(Phố cầu Bông, cạnh Hội Hợp Pháp)

Sách « Nói chuyện cuối đời » của
bác sĩ làm cùn bán tại hiệu Nam
Ký, phố Bùi Hồ, 17 Brancis Gouraud,
Hanoi. Giá 8p 35 một quyển

hang bê bạn cứ chập tối là mỗ ào chính tê ngồi chờ sẵn ở nhà để bắt cứ ai rủ đi đâu cũng được.

« Tôi điều đình với họ. Mỗi tháng bỏ ra ba đồng để tôi bao thầu. Tôi sẽ đưa đi hát một chầu có cả sâm-banh, bi-h-quy và si-gà.

« Chia đồng ấy tôi bỏ túi...

N. nhai cái dão điều si gà, uê oái nói:

— Một tối chủ điều mà điện vò nhất thốn. Đầu bê lại là hàng người mà tôi phải phục vụ thường nhiều nhất. Thị thế tất phải vậy.

Rồi N. cười như một người say rồi. Liếc nhìn mấy nét râu làm dịu yểu bộ mặt gân guốc của hắn, tôi thấy một vẻ buồn thoáng qua.

Chúng tôi ngồi cho đến lúc đã thấy cái vò ngứa của đêm nay dài quá.

Các ông nhảy, các cô nhảy mồ hôi như tắm, đèn điện như nhật thiều di, trước một vũng đồng màu lúa.

Và chúng tôi ra về.

Máy hiệu cao lâu, một cái « quán rượu Tây » vẫn còn sáng sua, tinh táo như lúc chập tối.

Tôi hỏi N. :

— Ông về ngủ thời chứ?

N. mỉm cười :

— Tôi vốn vò già cư. Thị dành là ở đây đêm nay thôi.

N. chỉ hai giây nhà cỏ đầu :

— Tất cả các « hợp đoàn » ở đây, dù chất đến đâu cũng còn có chỗ cho tôi đặt mình. Tôi tuy « vò nghệ nghiệp », nhưng phần nhiều không mấy tôi là tôi không làm chủ một chầu hát cả. Mỗi cau từ năm đồng trở lên.

N. gáy mồm gần tai tôi :

— Ở đây là lồng bộ thaum mưu của một sòng bạc. Tôi giữ một trọng trách : tìm chỗ tụ họp trước khi khởi hành, sát phạt nhau ở một nơi kín đáo hơn, tiếp đãi khách con bạc, và vây việc, ăn nói ăn niếc. Vì tôi có một tài mọn này : con bạc nào nghe tôi ăn nói, thì ít nhất cũng yên trí và can đảm hơn lên nếu nó rất, vì nó sẽ tưởng rằng tôi ít nhất cũng là thu ký riêng hay là con nhồi ông chánh. Cầm nón đó, nếu không là bạo tháo của « Ngài »

« Thị tôi gì mà ta chẳng tìm một nhà cỏ đầu để mà tụ bà nhau ?

« Tôi nay nhà này, tôi mai nhà khác, tùy cái hướng của tôi.

« Tiền chí, dã có bòn hổ.

N. cất cao giọng :

— Hát mà thôi à, lại chén nữa. Lại « chẩm mút » là khác. Chẩm mút, thì chỗ nào chả có.

Nói đến chữ chén, N. có vẻ nghiêm đến ăn, hay là một cái gi gắp như ăn. Hắn bảo nhỏ tôi :

— Hay ta vào đây mà « lá sài vầy ? »

Tôi ngang nhiên cái « quán rượu Tây » độc nhất của phố này. Chỉ thấy có hai cái biêt động dây mà thôi, mà tại động dây đó là cho tôi biết nó là một túc chưa chết, trong một cái giết rồi.

Nghĩa là cái quán rượu đó, trống trải và duyên một vẻ buồn rã, cùng với cái buồn tê tái của hai cô họ nuôi để tiếp khách.

Tôi ngạc nhiên quá.
Hai cô liếc ngang nhìn chung tôi như nhìn cái máy nước xé cửa.

N. bảo tôi :

— Hay là dễ khai khác vậy. Vì tôi thấy ông buồn ngủ quá rồi. Nhưng mà tôi xin nói cho ông

chỗ chay, hay là horo nếu ông cao hứng...

N. còn nói nhiều nữa.

Tôi nhớ nhất câu này, sau khi tôi bắt tay từ biệt hắn :

— Chắc ông còn nhớ câu tiếng khách « chỉ sai-ký bầu » mà tôi tặng cô vũ-nữ Tầu buổi tối. Đó là một câu dùng để khen tặng đến cực điểm.

« Cố ấy đã mỉm cười. Duyên tài kiếu biết đầu chẳng vì cầu khen đó.

« Ở đời không phải chỉ có nhà Bango mới làm ra tiền. Cái gì cũng làm ra tiền cho mình cả. Từ một cục phản giở lên. Huống hồ là cái sắc đẹp của cô nhảy Tầu mà

— Chắc co, co đưa cháu đi đâu đấy?
— Tôi đưa cháu đi chùa nổi tiếng nhạc
— Tôi nào, cháu đã đỡ nhiều cháu cũ.
— Cám ơn ngài, đã khái được 3 nhóm rồi.
— Có phải mồ trich gì không em?
— Không, chỉ giận thuốc cao là rời nhau ra, là khỏi. Ma không mất tiền thuốc cao!
— Ở đâu... ở đâu thế hở em?
— Ấy ở phố Bạch-Mai, hiệu CÔU THẾ V QUẦN, số nhà 127 Ha-nội.

Muốn ăn các món cơm, tay
cho đúng vị, phải đến
Café Restaurant
JOSEPH
PHỐ BICH-MAI, HANOI
MỘT HÀNG CƠM ĐÃ NÒI TIẾNG

hay rằng : ở đây, họ cũng biết « làm tiền » lắm vậy.

« Một cốc hay là một tách coffee, một bát hay là một miếng mì bò. Từ ba hào trở lên. Một cái nem, hay là một ngón chân cái, năm xu. Nhưng đã có cái khác bù lại : Thuốc phiện và hai cái máy phát sự buồn ngủ đó.

« Về thuốc phiện, tiền thuê bàn đèn, tiền thuốc phiện. Về gái, tiền phong bao » gần ngang một

tỏi sắp sửa quen dây !

Tôi đã sống gần trọn đêm bên cạnh một người sống nhiều quá. Cái phong-vận của hắn đã làm cho tôi, một xuýt nữa, coi đời là đẹp đẽ hoàn toàn. (Còn nữa)

Trọng Lang

KỶ SAU: Những khóe
làm tiền trong đời
lao động, v.v..

Blouson
ARISTO!!

MUA
PULL'OVER, BLOUSON..
marque

ARISTO

của hãng NAM-HAI chế tạo
thì chắc chắn là được của tốt.

Nhiều kiểu rất mới.

Không nên ngần ngại.

NAM - HAI

BONNETERIE
45, Rue du Lac — Hanoi
Trước đền Ngọc-Sơn

MUỐN ĐẸP

các bà, các cô
chỉ nên dùng
SỮA, KEM,
PHẤN, SÁP

XANXONA
BẢN TAI
các hiệu bào
chế Tây, các
cửa hàng to
hoặc tại ĐẠI LÝ
CỦA CÁC BÁC-SĨ CHUYÊN MÔN CHẾ RA
35 RUE RICHAUD
HANOI

Mách giúp

MỘI GIA ĐÌNH NÊN ĐÈ T! KHI HỮU SỰ KHỎI RỐI TRĨ!

Mùa hè năm nay khí trời rất nóng bức, bình « Cảm nhiệt » phát sinh rất mãnh liệt, biện đã làm cho lâm người thiệt mạng rồi. Vậy trong gia đình, nếu có người bị bệnh « Cảm nhiệt » sinh hòn mè, làm Kinh, Ban, Trái, nhức đầu v.v..., hãy nhớ tìm cho được thuốc « BẮC-ÁI TRÂN CHÂU TÂN » khỏi bệnh trong 15 phút, lành bệnh trong 48 giờ, không nói ngoa.

Nhà hảo tâm muốn cứu giúp đồng bào lao khổ về bệnh « Đau mắt » nên gửi thư và 3 cái cờ dân thơ, chúng tôi sẽ gửi tặng thuốc « Nhân dược » trị giá 50 nghìn nhơn.

BẮC - ÁI
100 Bd Tông-dốc-phương — CHOLON

Đ E P

TIỀU THUYẾT của KHAI HƯNG

(Tiếp theo)

VIII

DÀ hơn hai tháng, Nam xuất tận lực làm việc. Trong đám bạn thân ai nấy đều tưởng và Nam cũng tự đổi mình rằng làm việc rất kín như thế là để có nhiều tác phẩm đếm trung bày trong phòng triển lãm của hội Mỹ thuật sắp tới đây.

Sự thực xưa nay Nam vẫn lãnh đậm với những phòng triển lãm công cộng ấy. Nhiều lần chàng lại không có một bức tranh đếm bày nữa. Chỉ khi nào nề lời ông đốc hay các ông giáo thân yêu, chàng mới vẽ vội vẽ vàng một vài bức lụa hoặc tranh sơn dầu mà mãi tới phút cuối cùng chàng mới kịp gửi đến.

Nam thành thực ghét những thứ phòng triển lãm ấy. Không phải vì chàng sợ bị bày lấn, bị xếp ngang hàng với những họa sĩ vô tài, với những « harg thơ khéo tay » như chàng thường mỉa. Chàng có cần gì điều đó. Và một hôm chàng đã cười ngất vì mấy lời khen ngợi tràn trề của một ông xem tranh ra vẻ thành thạo lắm. Vẽ nhẫn nhại, sạch sẽ, vẽ lùa dối người và minh đê được đời yêu, chuộng như thế phòng có khổ gi, nhưng Nam không bao giờ làm: chàng vẽ cho chàng, như chàng đã nói và vẫn thường nghĩ. Lời khen bay bổng của những ông xem tranh, chàng có kè vào đâu?

Năm nay thi trái hẳn, xuống vẽ của Nam lúc nào cũng tập nập công việc. Ngoài mấy bức bích-phong sơn-ta, chàng lại còn cầm cùi vào mấy bức tranh sơn-dầu và thủy mạc trên lụa nữa.

Chàng đã theo một cô kiều mẫu, bé nhỏ xinh xắn. Vì luôn mấy ngày

đặt người ấy đứng ngoài vườn bên khóm chuối, cạnh tầu cau hay dưới cánh ôi. Hôm nay chàng dè kiệu mẫu ngồi trong phòng ấm vì cần vẽ một bức tượng cõi trần.

Nghe tiếng chuông công, chàng thốt giật mình; như có tâm linh báo trước chàng đoán chắc có Lan đến.

Từ khi chính thức là vị hôn thê của chàng, Lan rất năng lại chơi, và có lần hàng giờ ngồi nhìn chàng vẽ.

Chàng cũng bỏ bút xuống đứng nhìn lại Lan hồi lâu. Rồi hai người cùng phả lên cười, vô cớ.

Lan là nguồn cảm hứng của chàng, một nguồn cảm hứng mới mẻ và mênh mông. Lan này là lần đầu chàng vui nhận thấy thế và hiểu rằng hơn hai tháng thiết tha với nghệ thuật, đó là ánh hường của cặp mắt mỹ nhân.

Trong một giây cái hy vọng lớn tao hiện ra, rõ rệt toát: Lan sẽ mãi mãi là nguồn cảm hứng của chàng, khi Lan đã là vợ chồng cũng như khi Lan bây giờ là vị hôn thê của chàng.

Cùng với những ý nghĩ vui và bồng bột ấy, xen lẫn những ý nghĩ buồn và chán nản. Song những ý nghĩ buồn chỉ thoáng qua tâm chí chàng, như những gợn nhỏ thoáng qua trên mặt nước phẳng lặng một buổi chiều êm ả. Vì nghĩ đến Lan và hạnh phúc của chàng từ nhiên chàng lại nhớ, tay chàng vẫn cố quên, đến những điều gay go trong việc hôn nhân của chàng... Suýt nữa chàng đã không lấy được Lan; mà duyên do chỉ tại lòng yêu của một người anh, và tình cờ chấp của một người bạn.

Hôm chàng đến nhờ ông giáo Tuệ, anh chàng, hỏi Lan cho chàng làm vợ, anh đã nói nhiều câu khiến nay chàng vẫn còn phải nghĩ ngợi. Anh chàng tìm ra nhiều lẽ không nên mà trong lúc mê man về cãi lý hơn là mê man về tình yêu, chàng đã cho là cõi hủ, là « vô nhân đạo » nữa. Chàng đã xin lỗi anh mãi về câu quá lỗ mang ấy, và nay nghĩ lại chàng còn buôn râu hối hận. Cái lý cõi hủ của anh chàng là thế này: một người đương là bạn mình, đương anh anh tôi tôi, có khi mày mày tao tao với mình, không thể bỗng nhảy ngay lên bức cha mình được. Chàng bảo em:

— Ủ, tôi hãy hỏi chú, lúc bấy giờ chú xung hô ra làm sao? Khi chấp tay chào vợ chồng Biên: lạy thầy mẹ, con về thăm thầy mẹ ạ, liệu chú có ngượng không?

Nam đã đỏ mặt lên cãi lại:

— Cần gì! em nói tiếng Pháp và Tuệ đã mỉm cười, tiếp luân:

— Nói tiếng Pháp cả với vợ Biên và các con nhỏ của Biên?

Nhưng vì thấy Nam quá yên đến nỗi trả nên đau đớn, Tuệ cũng chiều lòng em đi Quảng yến dò ý Biên, rồi ngoảnh lời hỏi thẳng Lan cho Nam. Chàng hy vọng thăm rằng Biên sẽ từ chối. Mà Biên kinh ngạc thực. Chưa bao giờ chàng ngờ rằng Nam, bạn thân của chàng, lại sẽ là rè chàng được. Và chàng hỏi Tuệ: « Bác tính như thế có tiện không? » Tuệ lấy làm khó trả lời lắm. Chàng nói lảng: « Khi người ta yêu thì người ta rất là lùng. Người ta chẳng chịu lui trước một sự cản trở, một điều khó khăn gì. » Biên đã định tâm từ chối, nhất chàng lại nghĩ đến sự chênh lệch tuổi của Nam và con gái chàng. Chàng không rõ Nam bao nhiêu tuổi, chỉ yên rí rằng Nam cũng vào loại tuổi mình. Bạn bè chơi với nhau thường tướng ngang tuổi nhau dù khi họa kèm nhau tới mười năm cũng vậy, nhưng Biên cũng trả lời bung bờ một câu:

— Được bác đê tôi bàn với nhà tôi, và hỏi ý kiến cháu Lan đã. Dẫu sao thì cũng phải cháu Lan bằng lòng, việc mới xong được.

Biên vẫn định hình rằng vợ sẽ đồng ý với mình. Sự thực trái ngược hẳn. Bà tham thường được nghe con gái tán tụng Nam, khoe

khoang tài sản của Nam, nhất là nhẫn lén gấp hai gấp ba giá những bức tranh, những bức bình phong của Nam, nên vừa nghe chàng thuật lại việc Nam hỏi Lan, bà ta tuy sững sốt, nhưng rất sung sướng. Bà bỗng lòng ngay và đã phải cãi lý với chồng để đặc thắng. Sau cùng Lan phải trả lời mới được Biên quả quyết chịu hàng. Trước Lan còn ấp úng mãi câu « tùy thầy me ». Nhưng Biên bắt con phải đáp: « Con bỗng lòng » mới nghe Lan, đầu nóng hừng, vừa chạy vào nhà trong vừa nói: « Con bỗng lòng ». Thế là xong việc.

Những lý thuyết mà anh và bạn viện ra, nay lại vướng vắt trong ý nghĩ Nam. Chàng lại nhớ tới những lời chàng nói với Lan ở phòng đợi ngoài ga. Phải, lấy con gái bạn, không bao giờ chàng cho thế là một việc quá quắt, lạ lùng. Có sống trở về thời xưa đâu mà chịu đê cãi luân lý trẻ con ấy ràng buộc, cản trở. Ngày nay chỉ có cá nhân với cá nhân.

Nam ngừng lại không dám nghĩ xa hơn, sợ sẽ di rời chỗ lú pháo đồi như nhiều lần đã xảy ra.

Lúc bấy giờ ngừng đầu lên nhìn qua kính cửa sổ, chàng thấy Lan đương ung dung từ còng tiến vào. Mẫu xám nhạt của chiếc áo « len » nàng mặc hoạt động in lèn nền lá xanh den rặng cam trong hai bên lối đi. Chàng vội quay lại bảo cô kiều mẫu:

— Thôi, hôm nay thế là đủ... có di về nhé.

Thấy người kia vẫn yên lặng nhìn mình, chàng giục:

— Cố mặc áo, di về thôi. Tôi mặc bận dây.

Đè Lan khôi vào phòng và nhìn thấy tấm thân cõi trần của người kiều mẫu, Nam hấp tấp bước ra biển. Nhưng quá chậm, Lan đã tối mờ cửa phòng, vén bức rèm suối tre, dừng sững mím cười hỏi:

— Nam làm việc?

Nam giơ tay bắt tay, nói:

— Xong rồi, mời Lan ngồi chơi. Lan lại gần dâ vê ngâm nghĩ, rồi so sánh hồi lâu người trong tranh với cô kiều mẫu đương mặt dở áo dài.

— Đẹp!

Nam chỉ mỉm cười yếu lòng nhìn Lan. Người kiều mẫu, một cô da

ruou mà Nam thuê rất đắt, đứng lên, dâng bộ kiêu binh, hỏi sòng:

— Chiều có đến nữa không?
— Thời, chiều nghỉ. Mai bấy đến nhé...

Thiếu nữ lạnh lùng:

— Cũng được. Thời, au revoir, Nam!

Rồi quay về phía Lan, nàng khẽ gật và nói li nhí mấy tiếng. Lan cũng li nhí đáp lại.

Chờ cho nàng đi khỏi, Lan không giấu nỗi vẻ mặt buồn, bảo Nam:

— Gì nhảy phải không, anh?
— Không, à dào.
— Thị cũng thế.

— Hơi khác chứ, một dâng nhảy một dâng bắt.

Rồi chàng cười ha hả đánh trống lảng. Nhưng Lan vẫn như thấy tâm bản thân cõi trần hoạt động ở trước mặt, nhất bức tranh lại vẫn còn đặt trên da mà nàng không thể rời mắt được.

— Nam không nghĩ ra mà vè chàng hạn bức hình anh vè cho

chàng cố đem khoa họa ra giảng dài dòng:

— Vậy nhé, Lan trong, một người trong bức tranh lụa này. Có phải Lan thấy nét rất ít, và màu rất giàn dị không. Nhưng Lan dùng tường vira vè là tối ngay được ít nét và màu như thế. Phải bắt đầu vẽ tì mỉ rất kỹ. Đây này.

Nam mở ra một cuốn giấy bóng và một bức tranh nguyên tác trong đó người thiếu nữ rập lại trên bức lụa vè rất tinh vi. Nhưng Lan lơ đãng nhão, tâm trí dương theo dưới một ý nghĩ nhất định.

— Nam có nhiều các cô làm kiều mẫu nùi?

— Có đâu mà nhiều! Vài cô thôi. Còn các bà vợ bạn nhò vè bình cả. Bà nào đẹp, nhiều khi mình cũng mượn sơ cái mặt hay cái thân thè áp dụng và trong tranh.

Lan làm bộ kinh ngạc:

— Cả vợ bạn nữa?

Nam cười:

— Quái! cái gì Lan cũng cho là lạ. Chẳng hạn bức hình anh vè cho

và « Lan » dùng trong câu chuyện. Mãi sau, trong một buổi tình yêu nồng nàn, chàng mới thoát ra được hai tiếng « anh » và « em » như Lan.

Cách xưng hô đối với vợ chồng Biên thi Nam cho là sẽ khó khăn mãi. Từ hôm hỏi tới nay chàng đã bái lân đến chơi Quảng Yêu thăm Lan. Nhờ chàng đã dự định từ trước, chàng dùng tiếng Pháp để nói chuyện với Biên. Con đối với vợ Biên, sau một hồi ấp úng nói trống không, chàng đã tìm ra được một lối xưng hô ôn hòa: « bà » và « tôi ». Nhưng chàng nghĩ cũng nên thưa di lại nhà vợ để tránh những cuộc gặp gỡ giữa bố mẹ vợ và con rể. Lan không hiểu thâm ý của Nam, tưởng chàng lãnh dam, nhát nhẽ với mình. Buổi đầu nàng khóc mèo. Chẳng được dừng, Nam đã phải thủ thực hết với nàng. Nàng cười nhưng trở nên buồn rầu và nghiêm ngặt.

Hôm nay thấy Nam ít xung hô « anh, em » với mình Lan lại nhớ đến câu chuyện buồn rầu đã xảy ra, và nàng nói nửa nghiêm trang nửa bồn cát, để thử ý Nam:

— Cách xưng hô của Annam nhiều khi còn lung tung lầm nhì. Như vợ với chồng, ngày xưa các cụ xưng hô ông nó với bà nó, bà nó với bu nó thì lôi thôi quá. Nhưng cách xưng hô đó còn nhất định để cho người ta dùng. Chứ như ngày nay, chúng mình chẳng biết gọi nhau jà gì cho tiện. Cận với mợ nghe nó thế nào ấy, có vẻ con ông cháu cha quá, mà « nhà » thì trời ơi! cõi ơi là cõi. Gọi nhau là « anh » với « em » có người lại cho là quá suông sǎ ở trước mặt công chúng...

Nam đáp:

— Sao lại suông sǎ được. Anh và em không bao giờ có nghĩa « cheri » như họ tưởng lầm. Anh và em chỉ là « mon ami » hay « mon mari » và « ma femme » rất giàn dị, rất tự nhiên, rất chững chạc, rất lễ phép ở trước mặt công chúng nữa. Sao lại không dùng hai chữ ấy?

Lan cười:

— Cảm ơn ông, em vẫn dùng hai chữ ấy đối với Nam. Nhưng em thấy Nam không hay dùng nên em hơi lo rằng em đã dùng sai.

Nam cũng cười:

— Chính anh phải cảm ơn em đã cho anh một bài học. Ngày giờ thi anh đưa em đi may áo, phải không?

Lan nũng nịu:

— Nhưng anh đương bạn vè.

— Anh chẳng bạn gì hết. Vì em mà anh vè. Vậy đưa em đi chơi cũng là vè một bức tranh tuyệt diệu rồi.

Cả hai cùng vui vẻ. Nam mê man trong giấc mộng yêu, hai tay giữ lấy đầu Lan ngắm nghĩa nói:

— Anh không ngờ em Lan của anh chóng người lớn thế?

Lan ngước nhìn mỉm cười:

— Cháu Lan của chú!

— (Còn nữa)

Hạnh - phúc - rung - rinh...

— Tôi chán mợ ấy làm. Trong chỗ vợ chồng đương như có điều bí mật lạnh lùng. Than ôi, tình duyên!

— Cậu ấy đáng ghét lắm. Tuổi chưa bao năm mà cám-róm như cụ bảy mươi. Than ôi, thù xuân tim đâu nữa!

— Thuốc VẠN-BẢO là cựu-tinh của tình yêu. Khi trước nếu ba ta đã biết dùng nó, thi đâu phải riêng hân, riêng sầu...

Thuốc VẠN-BẢO mành xấp 10 lần thuốc bồ-thận cựu-truyền. Có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà. Khi mua nên nói rõ.

1 hộp dùng 10 ngày 4p.00
1 hiệp là 4 hộp 15p.00

Tổng phát hành phía Bắc:

VẠN-HÓA

8, Rue des Cantonais — Hanoi

Tổng phát hành phía Nam:

VÔ-DỊNH-DÂN

323, Rue des Marins — Cholon

ĐẠI-LÝ: Mai-Linh 60-62, Cầu
Đất Haiphong, Nguyễn-văn-Đức
11 Rue des Caisses Hanoi.

được? Cứ phải có người kiều mẫu?

Nam nhận thấy câu hỏi hơi ngộ ở miệng một thiếu nữ có trí thức, có học vấn như Lan. Nhưng chàng ngãy ngay đến tình yêu của Lan: Lan ghen. Và chàng cười âu yếm, trả lời:

— Không Lan ạ. Bao giờ, vè cũng phải có kiều mẫu chứ! họa sĩ không có thể bịa ra mà vẽ được. Bịa bao giờ cũng sai, sai nét và sai màu, nhất là sai màu.

Muốn Lan quên người kiều mẫu,

Lan nằm ngoài, anh cũng có thể cho vào tranh được chứ?

— À! thế. Vậy sau này em có thể làm kiều mẫu cho anh được đấy nè!

— Cái đó thi tùy Lan.

Tiếng anh, Lan nói đã quen miệng Lan thay vào tiếng « ông » ngay từ khi nhà Lan nhận già nàng cho Nam. Vả nàng dùng tiếng ấy một cách rất tự nhiên và âu yếm. Nhưng Nam, chàng ngương ngập mãi trước khi tới được tiếng « Nam »

Bình đẳng

của HOÀNG ĐẠO

CŨNG như hai liêng tự do, hai chữ bình đẳng đã làm chảy biết bao nhiêu là mực đã làm sôi nỗi lòng người. Các người ca tụng những đức tính tốt đẹp của ý tưởng bình đẳng, coi bình đẳng là một lý tưởng tươi sáng mà loài người phải đưa nhau có công mài đạt cho được. Có người, trái lại, coi bình đẳng là một tai nạn của nhau-loại, là nguyên-nhận của nhiều sự khắc hại, một cái bả đẽ đưa loài người đến sự kém hèn.

Tại sao chữ bình đẳng lại có kẻ yêu người ghét đến huyễn ấy? Có lẽ là vì nghĩa chữ ấy không định một cách phân minh, và trong khi nói đến "bình đẳng", người ta nghe đến bối sự khác nhau, thành ra người ta không hiểu nhau. Vậy điều cần hơn hết, là phải định nghĩa cho rõ dã.

Thế nào là bình đẳng? Nếu hiểu theo nghĩa tuyệt đối của phái chế ý tưởng bình đẳng, tức là bảo hai người đó ngang hàng về dù mọi phương diện, tinh thần cũng như vật chất. Và lấy theo nghĩa ấy, thì sự bình đẳng không đứng vững được thật. Người ta sinh ra có kẻ khỏe mạnh, kẻ yếu ốm, có kẻ thông minh, kẻ ngu dần. Không ai em đến những sự hơn kém tự nhiên ấy, tức là làm trái với luật thiên nhiên, hơn nữa, tức là làm một điều bất công, vì đem chuyện lẩn nấp, hiền, cá mè mệt lừa cả.

Nhưng có mấy người hiểu chữ bình đẳng theo nghĩa tuyệt đối ấy. Bình đẳng không phải là đồng nhất. Và nếu trong loài người có kẻ ngu, có kẻ hiền, có người hiền hater, có người ngang ngạnh, có người yếu ốm, có người khỏe mạnh, những người khác nhau về vật chất hay về tinh thần đó có một cái giống nhau: là ai nấy đều là người.

Là người cả, đây là nền tảng của sự bình đẳng vậy. Phàm làm người là có giá trị của một người rồi, đáng để cho người khác kính trọng, được hưởng quyền lợi như hết thảy mọi người khác, được ngang hàng với mọi người khác. Về phương diện luận lý, đầu theo chủ nghĩa nhân-phẩm hay theo chủ nghĩa lợi ích, ta đều theo Kant hay Bentham đến ý tưởng bình đẳng. Về mặt chính trị, thì chủ nghĩa cá nhân, hay chủ nghĩa xã hội, có khác nhau là chỉ khác nhau về phương pháp, để di tới sự bình đẳng, chứ nguyên tắc bình đẳng vẫn là

mục đích chung.

Về phương diện thực tế, ta nhận thấy mọi dân tộc đều đua nhau đi đến sự bình đẳng; bình đẳng về chính-trị – cùng đóng góp thuế khóa như nhau, cũng được xung các chức vụ công, cùng được dự vào việc công-ich như nhau – bình đẳng về phương diện luật pháp, về phương diện kinh tế.

Tuy nhiên, cũng có người không chịu sự tiến hóa ấy là đúng. Họ thường chia nhân loại ra làm hai: các dân tộc Tây phương là những dân tộc chuộng bình đẳng và các dân tộc Đông phương ua chịu sự chuyên chế. Đó là một sự lầm lớn. Xã-hội Đông phương và xã-hội Tây phương còn khác nhau về chính thể, mà ảnh hưởng của chính thể của hoàn cảnh đối với cả nhân ái cũng biệt là rất mạnh mẽ. Bảo là cái tư tưởng tôn thương ở Á Đông chẳng hạn là kết quả của chính thể chuyên chế với lập quán thiền hợp lý hơn. Một chứng cứ: gần đây, Âu trào lan sang Đông phương, ý tưởng bình đẳng không bao lâu đã được số đông chiếm ngưỡng; nếu bình đẳng là của riêng nói tiếng trời Âu, làm gì lại có cái ảnh hưởng ấy? Vả lại, làm gì có trên hoàn cầu này một giống người nguyên chất. Một nhà tư tưởng Pháp, có thể gọi là ông tổ của chủ nghĩa dân tộc của đảng áo nâu bên Đức, ông Gobineau, nhận đó lại lập ra được một thuyết: theo ông ta, thì chính sự chộn lẩn các giống nói, sự lai, dã sinh ra ý tưởng bình đẳng.

Có người lại cho bình đẳng là ý tưởng của mấy nhà triết học; một ông bác sĩ đã viết ra một câu: "nô lệ cũng là người như ông chủ", thế rồi câu ấy có sức mạnh lan ra khắp. Nhưng trước khi nhà triết học sửa đổi xã hội, thì xã hội đã luyện nhà triết học rồi: nếu ông Rousseau sinh ra ở Phi châu, thì các thuyết của ông chắc là không có ảnh hưởng gì.

Người ta lại còn tìm nguyên nhân sự bình đẳng ở số người nữa. Người càng ngày càng đông thì những sự cách biệt các ngành càng mất; ý tưởng tôn sùng những sự cao quý sẽ mất, nếu sự cao quý ấy không còn giữ được bí mật nữa. Các vị vua Á đông không cho thán dân nom thấy mặt không phải là vô cớ; nếu họ trông thấy mặt, họ sẽ nghĩ thầm rằng

hàng đẽ cũng chỉ là một người nhú bợ, và ý tưởng tôn thương sẽ bị tiêu diệt.

Đầu sao, không ai còn chờ mãi nữa, ý tưởng bình đẳng ở thời đại này đã có một lực lượng thiêng liêng. Ai nấy cũng đều công nhận rằng là hợp với sự công bình cái nguyên tắc bình đẳng, bình đẳng về nghĩa vụ cũng như về quyền lợi. Đây là ý chính của các biến pháp của nước Pháp. Theo bản tuyên ngôn nhân quyền, người ta sinh ra tự do và bình đẳng về quyền lợi. Có khác nhau, chỉ là do sự iêu chung hay do tài đức mà thôi. Thế cho nên đây là công dân, ai ai cũng có quyền ngang nhau, thí dụ như các quyền tự do, ai nấy cũng có quyền đầu phiếu như nhau, ai nấy cũng phải đi lính như nhau, ai nấy phạm tội cũng đều bị phạt như nhau, ai nấy đều được luật pháp bênh vực như nhau.

Tuy nhiên, có nhiều người cho rằng ở nước Pháp cũng như nhiều nước dân chủ khác, bình đẳng chưa hẳn là thực hiện. Nguyên nhân là sự giàu nghèo; làm thế nào thì làm, nhà triệu phú vẫn không phải là bình đẳng với một người thợ mất việc. Và sự phổ thông đầu phiếu ở nhiều nơi không còn cái ý nghĩa thiêng liêng trong nguyên tắc nữa. Vả lại, con một nhà triệu phú với con một người sôp phor, lúc ra đời, dẫu cho thông minh ngang nhau, con nhà triệu phú, nhờ tiền tài của cha mẹ, có thể theo học đến nơi đến chốn, lại có chỗ thể lực nương tựa, thi bắn là ăn đứt con nhà thợ thuyền, sự bất bình đẳng đã do từ đó mà ra đời. Vậy muốn cho có sự bình đẳng theo nghĩa của cuộc cách mạng Pháp chỉ hon nhau vì tài đức – thì trước hết phải làm thế nào cho mọi người, từ lúc sơ sinh cho đến lúc ra đời, đều được nhú bợ, tì như trong cuộc thi chạy, các lực sĩ đều bắt đầu chạy ở cùng một vạch mà thôi.

Nhưng muốn như vậy, mà còn sự giàu nghèo vẫn còn thì không sao được.

Hoàng Đạo

TOMBOLA ÁNH SÁNG

Số độc đặc: Tòa nhà gạch số 154ª phố Duvillier, Hanoi, giá 3.000\$
Ngoài ra còn 50 lô khác có giá trị.
Ngày mở số nhất định: 12 Novembre 1930

MỘT VÉ: Op 30

Có gửi bán ở Báo quán Ngày Nay và
Hoàn-sở Ánh Sáng, số 28 phố Rickord
«Các bạn xa gần nhân và binh xin kíp gắng sức
lên, và nếu không thể hơn được nữa, thời xin gửi
trả về ngay, vì biện ray ở Hoàn-sở không có đủ
để bán».

Đặc biệt thêm một tháng, sửa điện tinh nứa tiên

Rõ mặt, Sẹo lồi, Lumen thịt, Son
tràm, Lang mặt, Da nhăn, Da thô
SỬA BĂNG MÁY ĐIỆN VÀ THUỐC. HỎI TẠI

MỸ VIỆN AMY 26, phố Hàng Than – Hanoi

Sửa điện cho người đẹp hơn lên: da tươi mịn trắng, vú nở tròn đep
mắt, thân thể son săn đều đan, dáng đi đứng hoàn toàn xinh tươi.
Mile Ha chỉ giúp tất cả vẻ đẹp như massage, maquillage v.v.

Vú nở, người thon sửa điện từ
2\$00

TRÔNG CÙNG

MỘT BẢN THÔNG KÊ VỀ NHỮNG SỰ THỰC hay TU'ONG TU'ONG

NGUỒI TA không thể chối được rằng những nhà thông thái có một số thích riêng về sự đúng của những con số. Các ông không như chúng ta có ý tưởng khinh miệt sự tích lợi của những con số thật đúng mà khoa học mang lại cho ta. Song chúng ta bắt buộc phải công nhận rằng những nhà thông thái thời nay có khi có những ý tưởng rất kỳ quặc.

Ngoài ra ta cũng phải công nhận rằng những sự tần bộ của thời nay đã khiến chúng ta quen chơi với những con số hàng vạn, hàng triệu, hàng nghìn triệu. Dù là kỷ lục về độ xa hay về ngân sách của chính phủ, người ta đều chơi với những con số rất lớn.

Trong ngân sách của nước Pháp vừa mới lập xong, người ta thấy số chi tiêu sau mươi sáu nghìn triệu. Song bạn có một ý định rõ rệt rằng một nghìn triệu (un milliard) là thế nào không? Một nghìn triệu phút chẳng hạn. Trong một giờ có sáu nghìn phút, một ngày chung bao có 24 giờ, một năm bình thường, 365 ngày, và một năm nhuận, 366 ngày. Ngoài ra, năm 1582, người ta đã bỏ đi mươi ngày của dương lịch. Tính đến tất cả những ngày ấy, thì cái phút thứ nhất bắt đầu từ đầu kỷ nguyên của chúng ta mà cái phút thứ một nghìn triệu mài tới ngày 14 Mai 1902 hời 10 giờ 40 sáng mới tới.

Nhờ có tới trên mươi phương pháp mượn ở tất cả các phần của khoa bác vật, người ta đã có thể lượng trước được số phân tử (molécules) ở trong một phần khối (cm^3) không khí Muốn chỉ số phân tử ấy, phải dùng con số ba theo sau 19 con số không. Thị dụ những phân tử ấy chia thành từng đồng một nghìn triệu một, và ta đếm những đồng ấy, cứ mỗi giây được một phân tử, không bao giờ ngừng. Trong mươi thế kỷ nữa ta sẽ đếm xong (nếu ta còn sống). Xem vậy sẽ biết những phân tử nhỏ biết bao.

Những nguyên tử (atoms) tạo nên những phân tử còn nhỏ hơn nhiều. Nguyên tử của khinh khí có thể vào rất nhiều trong một bàn tròn mà đường bán kính bằng phần mươi trên một ly; nói một cách khác là phải đếm 10 triệu phân tử liên tiếp nhau để có một cái giây dài một ly. Tuy thế, nếu người ta đặt những nguyên tử chung trong một láng (gramme) khinh khí nối tiếp nhau theo đường thẳng để làm một chuỗi hạt thì như thế người ta đã làm được một cái giây dài tới 60 nǎm.

MỘT THUỐC LÀ THẾ NÀO?

Người ta sẽ do lại
bè dài một thuốc.

MỘT cậu bé rất thông minh hỏi một câu như sau đây: « Người ta dạy chúng tôi rằng một thuốc và một phần bốn mươi triệu đường ống của trái đất. Được lắm, như thí dụ lạnh lẽo, quả đất co lại và đường vòng chì còn có 36.000 cây số chẳng hạn, thì khi ấy có phải một thuốc chì còn có 90 phần trăm không? Như thế sẽ sinh ra làm điều khá ngô nghênh, vì chúng ta hết thảy sẽ cao hơn lên 10 phần 100; một người cao một thuốc bảy mươi sáu cao lên một thuốc tám mươi bảy. Tất cả các kỷ lục sẽ bị hạ và người ta chẳng hiểu gì nữa... »

Như thế rất đáng và những nhà thông thái đã để ý tới. Đầu từ lâu, một thuốc không là một phần bốn mươi triệu đường vòng trái đất nữa, nhưng là cái khoảng dài không thay đổi — hay gần như thế — của một thanh bạch kim dùng làm bản-vi để rải cẩn thận ở dưới hầm Phòng giấy Quốc tế về Đô lường, ở Sèvres-Belleoule (Pháp).

Đầu hai lần người ta so sánh cái bản vi đặc nhất ấy với bè dài luồng sóng một thứ ánh sáng, để định rõ thuốc do bằng một cách « vô hình », nghĩa là so sánh thuốc do với một chiều dài không bao giờ chịu một ảnh hưởng gì mà thay đổi.

Về việc đó có một điều đáng chú ý là ngày nay người ta có thể đo rất đúng được lời phân mươi một nghìn của một ly, nghĩa là một phần mươi một triệu của một thuốc. Cách đo thi hành ở trong không, khiến có thể tránh được những sự sai lạc do sức ép của không khí gây nên.

Phòng giấy Quốc tế ở Sèvres sẽ do lại để định rõ riết lần cuối cùng bè dài một thuốc so với bè dài luồng sóng của ánh sáng. Ánh sáng, như chúng ta đã biết, di nhanh gần 300.000 cây số một giây, có một luồng sóng dài nhất định không thay đổi, và nay mai ta sẽ biết thật đúng một thuốc là thế nào.

Ồ! Các bạn chờ lo xa. Những kỷ lục và những phép đo lường ngày nay không có gì đáng ngại, vì người ta chỉ có thể xét sự sai lầm nhỏ nhất bằng kinh nghiệm và thôi. Song việc đó không phải là không có thực, và nếu ngang ngang người ta hỏi tại một thuốc đăng ra là thế nào, thì tôi sẽ trả lời rằng tôi không biết gì hết!

(Robinson) M. dịch

NGÀY NAY

CH

Lê Văn Cẩn, Hanoi. — Hai vợ chồng cùng trẻ tuổi và khỏe mạnh, chưa dù điều kiện về kinh tế, mới thành hôn nhưng chưa đám cưới con, ý muốn chờ mãi năm nữa. Trong thời gian đó, hai vợ chồng không hề tránh được sự đì lại để tổn thương yêu nhau — những rất là dễ dàng. Nắng khói giao liệng, người dân là có thể muốn bay là không muốn có thai nguồn được tri lâm.

N. V. Tr. — Ông xem kỹ bài « Sinh để tự do, đã đăng ở mục trang tin của Ngày Nay, trong tập năm 1937. Người đầu bài chỉ có thể thụ thai từng kỳ hạn. (viết phát minh của hai bác sĩ Ogino và Knauss) và có thể là trước nồng kỳ ban ấy được đề tránh.

Branco (Hanoi). — Ví dụ một người có một túi sách, mà chỉ sợ các con ruồi ăn thủng, vậy muốn trừ hết các con bọ áng ra thì phải làm thế nào?

— Trước hết cần sạch, có thể dùng sàу chất có tính cách sát trùng (the essence de térebinthe) chẳng hạn (trong mục « Lượm lặt » của Ngày Nay gần đây cũng có trích dịch một bài trừ nhện) Song có một cách giản dị tránh nhện khỏi sinh sản ra trong túi sách là đừng để cho túi và sách bụi bặm và lấp thấp, nồng trảo đến sách, thay đổi chỗ của sách trong túi (là ra toàn bộ một lần) và nếu có thể, thỉnh thoảng phơi sách ra ngoài nắng.

H. Nghia Phương, Tourcham. — 1) Muốn được yêu phải làm thế nào?

— Làm thế nào được yêu? Cần trả lời rất dễ dàng: là yêu. Có yêu mới thành thực, và có thành thực mới cảm động được: lòng yêu của người khác. Ông chờ bù p trào bùn không sánh cho người yêu trông thấy, bay nỗi đời mình đỡ bằng nụ bỗng kia, tình yêu ấy được bằng những cách ấy không có giá trị gì đâu.

2) Trung, Nam, Bắc, ở xứ nào dễ bắt vợ?

— Xứ nào cũng dễ bắt vợ, nếu ông đã những điều kiện người ta thường công nhận: 1) Là con trai (tất nhiên).

2) Vừa tuổi. 3) Có địa vị chắc chắn,

và nếu giàu có và danh vọng càng hay.

Minh Tú, Hanoi. — Nếu một người chàng

vì nghe lời bố rể giục mà nghĩ ngờ sợ

ngoại tình, nhất định đuổi vợ đi, giữ lối

con, không một chút cớ gì. Không có tang

chứng. Vậy người vợ phải xử trí ra sao?

— Bà không thể nào minh oan với chồng được ư? Và những hành vi của bà từ trước không đã đậm bão được lòng trong thành của bà sao? Nếu bà

Voronoff

th

Bác sĩ Voronoff phát minh sự tiếp hạch loại khỉ cho người để làm cho các cụ già hóa trẻ.

Thuốc SÂM NHUNG BỔ THẬN

của PHỤC ĐÁNG ĐƯỢC HÀNG không dám ch

lai, nhưng có thể thêm tuổi cho các cụ, mà lại

Những

Những

long trọng

Bảo

tại u, ban

Phue-

NÓI CHUYÊN

bao chung
tình yêu
nhà
không
thường
mùa
được
tự do
hát Nay
linh hồn
(việc
ino và
hợp kỵ
vết cát
tay đái
để dùng
g (như
ng bạn
g nay
ái trứ
tránh
sách
và km
đi chô
đi lèn
i sách
Maon
? Cầu
đó yê
c mới
người
g sách
i dối
đến lây
co già
hồi og.
a ông
hưởng
(biên).
chẩn,
g bay.
chồng
vợ có
lết lẩy
cò tang
ao?
n với
vi của
được
đến bâ

N. V. Trangbom. — Các thứ chuỗi chuỗi a, chuỗi ngọt, chuỗi ngọt...! thứ nào nhiều nhất là hơn ? Có phải chất bù đú là vị vita-min không ?

— Chuỗi nào cũng bù, không hơn kém nhau mấy. Chuỗi ngọt và chuỗi ngọt có lẽ hơn cả, tuy vậy chưa ai phân định rõ ràng biết rõ. Bù vì chất đường, các chất muối khác. Còn vitamine là chất tươi, khác, ở thức gì tươi cũng có, không bù, nhưng rất cần cho cơ thể ta. (Xem trong mục L. L. của N. N., và bài « Quả chuối » ở N. N. số 169).

N. V. Trangbom. — Tại sao lại có sao đôi (double planet) ?

— Những sao đôi ngồi mà ta trông thấy là do những hành tinh (planétoides) cũa chúng chạy trong không gian, và ta có thể nhìn thấy chúng khi nó qua vùng không khí bọc trái đất. Hành tinh sao đôi ở một vị trí từ đó nó ra, từ bao giờ không biết, và vẫn còn chạy trong không không.

Hành Chấn, Thái Bình. — Maon tập một bộ thi thao ở nhà quê để tập quyền (box), ping-pong, du, là, có phải xin phép không và nhất là không có sẵn vận động thi xin phép có để không ?

— Lập hội gì cũng phải xin phép, và nhất là khi lập hội họp quá 20 người. Nhưng lập hội để tập thi thao thì xin phép rất dễ, dù có sẵn vận động thi không cũng vậy.

Lan cube, Vinh — Tại sao hầu hết đơn vị con gái nước Mỹ có cặp mắt sâu ? Maon có đôi mắt ấy ?

— Họ có cặp mắt sâu, vì đó là một tính cách của giống họ như thế. Ta cũng có người mắt sâu, đó là do một sự ngẫu nhiên, cũng như giống Mỹ cũng có người mắt không sâu. Ông muốn có mắt sâu để làm gì ? Mắt sâu chưa hẳn là một điều kiện để xinh trai đẹp. Ông có thể làm mắt sâu bằng cách mỗi ngày đắp vào mắt vài trăm lượt. Nhưng nếu mắt không sâu mà lại xung quanh màu nâu, thì đó là tự ý ông muốn.

(Xem tiếp trang 18)

noff thứ hai

THẦN TINH hiệu « MẸ CON »

không đảm chắc rằng sẽ làm cho các cụ trẻ c ca, và lại bình phục sức lực lúc thanh xuân.

Những người đau mệt mạnh xin hãy dùng nó sẽ mau lại sức. Những bạn thanh niên dùng vào thêm sự trắng kiện, và rất toại lòng trong những cuộc giao hoan.

Bảo đảm trừ tuyệt những bệnh như : di-tinh, mộng-tinh, mất hoa, tìu, ban đêm nay tiêu biến v.v...

Phuc-Dáng Dược - Hàng 130, Rue de Paris — Cholon

TÌNH CÁCH SÁT TRÙNG CỦA NƯỚC NHO TƯƠI

NƯỚC nho tươi, cũng như chính ruya nho, có tính cách sát trùng. Như nước nho đỏ thì giết được vi trùng Eberth trong từ bốn mươi nhăm phút đến một giờ mười lăm phút, trừ được vi trùng sốt rét thường hán trong từ một tới hai mươi bốn giờ, trừ vi trùng bệnh tả trong một giờ tới hai giờ rưỡi và vi trùng Shiga trong từ năm đến bảy giờ. Nước nho trắng cũng có những tính cách lựa như thế, và có lẽ còn mạnh hơn một chút.

Vô hình như theo dư luận của nhiều y sĩ thì ruya nồng phản kháng lực hag giáp rất ít cho cái tính cách sát trùng của ruya nho.

Nếu xét kỹ cách kết tạo của nước nho tươi hag ruya nho, người ta sẽ có thể loại bỏ được chất tauin, cũng nhiều như những chất sát trùng mà chỉ phát hiện sau khi ruya lên men, có lẽ là những chất chưa ở ruya, còn những chất ngọt, chất zénh, chất

cách khó khăn... bằng cách kéo dài violon thuộ trong những cuộc thiêu và người không bù mìn quê xã Vendée. Menschen sống trong cảnh khổ túc trước kia đã bị thiêu thành công quá mức : bức họa « 1814 » được mua năm mươi răm nghìn năm một thời kỳ rất lâu dài và xong.

(Marianne)

Nguyên do việc phóng sự bằng ảnh

NGƯỜI TA đã bắt đầu nhiều đề án định cài ngày thứ nhất của việc phóng sự bằng ảnh, nhưng vẫn đề ấy nay mới gần giải quyết xong. Ấy là một người Anh, James Robertson, năm 1854 ở Constantinople, đã này ra cái ý kén đi chụp ảnh cảnh kinh thành Sébastopol bị người Pháp, người Anh và người Thổ vây. Ông ta trả về với những tài liệu rất quý, nhất là một bức ảnh rất sinh động về cái chòi Malakoff.

Mười bảy năm sau, một bài phóng vấn thứ nhất có kèm ảnh đăng trong tờ « Journal Illustré ». Đó là một bài phóng sự của Nadar về nhà thằng thái tử danh

KHIEN

THÀY — Tại sao trời lại mưa ?
TRÒ — Thày hỏi ông trời thi biết chờ sao.

Sự đau lại vì phơi ra nắng đã bấy lâu nay. Cố không bắt nổi và, khi trở lại chốn văn minh, cố không chịu ăn thức ăn chín. Mười bốn năm trước đây, một cô gái nhỏ hai tuổi ở một làng gần núi đã mất tích... Người ta đã hết sức tìm kiếm nhưng không thấy. Sau người ta nhận ra rằng cô gái may rụt ở nút kia chính là đứa trẻ đã lạc mất trước kia : đứa trẻ ấy được một con gấu đã chết mất con ruột nồng !

Không cần phải nói thêm rằng cuộc đời sống ở nơi rừng thiêng đã khiến cô có một sức lực khác người... Cố lê một ngày kia cô sẽ thấy buồn bực ở nơi đô thị và lao quay về rừng để sống cuộc đời cô bé chăng !

(Robinson)

LU'Ô'M LẤT

long trắng trứng thì không có những tinh chất ấy. Vagy nguyên cứ là chỉ do những chất giúp cho ruya lên men.

(Marianne)

Chereuil.

Tám ảnh thứ nhất gửi bằng điện từ năm 1907 và chụp hoảng hồn Alexandra.

(Mesidor)

Ai đã tìm ra Bắc Cực ?

ĐÙNG như thế, trước kia trong bảng bao nhiêu tháng và đến tháng năm nay, người ta tranh luận sôi nổi để định đoạt cái danh dự tìm ra Bắc Cực trước tiên về ai. Vì năm 1909, nhà kỹ sư Mỹ Robert Peary khi đi thăm biền mèn Bắc vĩ tuyển bổ rắng sau ba mươi bảy ngày đầy xe trên toyet, ông đã tới Bắc Cực. Cũng gần vào hồi ấy, y-si Cook có gửi một bức điện tín cho tổng thống Mỹ nói rằng ông đã tới đích trên. Một cuộc tranh luận nhiệt liệt nhóm lên ; người ta xét ra rằng y-si Cook đã đi qua sự thực. Ông Peary cũng không được cái vinh dự kia vì người ta không tin những lời cả quyết của ông. Ông chết năm 1920, không ai biết đến, và chỉ sau khi ông chết, mới cuộc thăm biền của người Đan-Mạch mới đem về những bằng chứng chắc chắn rằng ông đã tới Bắc Cực thật.

(Mesidor)

Một Tarzan...

con gái !

BỊEL bao nhiêu đặc giả có khi tự hỏi không biết trong cái nhân vật bịa đặt Tarzan có một chú sứ thực nào không ! Không biết ở trên Trái đất này, trong những rừng rậm gần như không ai biết tới, trong những hang hốc bí mật, có những nhân vật mà tạo hóa phú cho sứ khéo léo và cái sức khỏe lạ lùng không ? Một câu hỏi mà không ai có thể trả lời được. Vì không bao giờ người ta biết được cái trí giòn toòng trọng của những nhà viết tiểu thuyết có theo sự thực không ! Sự thực có khi có thể không giống sự thực... Thành ra thường khi sự không thực mà trở nên sự thực ! Đây là một việc tình cờ đã mang lại một tài liệu để tiêu cho cái « trường hợp » Tarzan. Những người đi săn nước Tbò đã tìm thấy trong giầy núi Adaba, ở Anatolie, một cô gái mười sáu tuổi sống chung với gấu đã mười bốn năm nay ! Da cô bé

Có những cây khiến muỗi phải tránh xa không ?

NHIỀU cây có cái tính cách xưa đời được muỗi. Một trong những loại cây ấy là cây thabo-dao mà chỉ đặt một cái trong buồng cũng khiến muỗi phải tránh xa. Một nhà tự nhiên học vừa mới báo cáo rằng có một thứ cây khác cũng có những đặc tính trên. Đó là cây tiến-lực bay giờ nở là cây ran é.

Cứ theo những cuộc thí nghiệm mới thì hành thi chỉ để hai cây ran é ở trong phòng để khiếu nại phi tránh xa. Vì lá ran é chứa một chất dầu xông mùi lớn rất mạnh khiến có cái linh hướng tốt đẹp ấy.

(D. I.)

Nguyên do nước hoa Cologne ở đâu ra ?

NGƯỜI sáng chế ra nước hoa Cologne là một người thợ cao Ý Paul Féminis đến ở thành phố Cologne vào giữa thế kỷ XVII. Ở đây chàng chế ra được một thứ nước thơm mát đặt tên là « nước quý » (eau admirable). Sau chàng gọi chui sang và truyền cho cách làm thứ nước quý ấy. Đến thế kỷ XIX, Jean Marie Farina là cháu chắt chàng sang mở cửa hàng ở Paris để làm thứ « nước ở Cologne » (eau de Cologne) mà chàng đặt tên là « Impériale ». Sự phổ thông của thứ nước hoa ấy lan để rất rộng, không có cách bắt trước nào có thể làm sút kém sức tiêu thụ của nó.

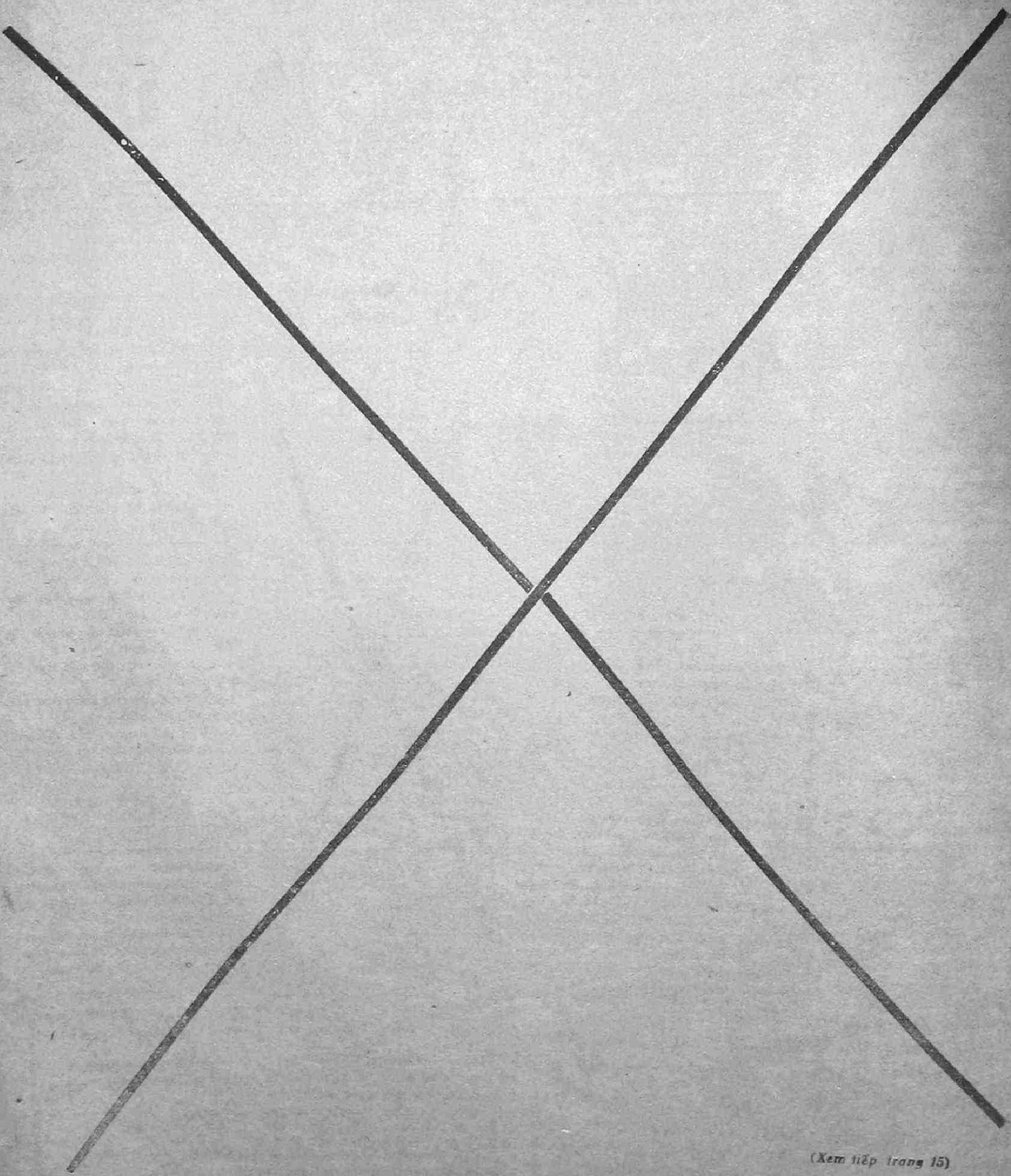
(D. I.) M. di h

Ngân phiếu gửi cho :

Monsieur le Directeur
du Journal NGÀY NAY
80, Av. Grand Bouddha — Hanoi
Đừng để tên người, nhất là tên những người trong tòa soạn và tri
sự như thường đã xảy ra.

HÀU TÂY DU

của HOÀNG ĐẠO

(Xem tiếp trang 15)

Hoàng Đạo

HẠT SAN

Máy tên ?

Việt Báo số 910, trong mục « Nam Định » :

Trong 4 tên bị can là Phạm Văn Túc, Nguyễn Văn Quán tức Sáu, T. V. Ngân và P. V. Dương thì được tha. Còn Nguyễn Văn Quán tức Sáu, T. V. Ngân mới tên ba năm tù...

Ai « thi » được tha ? Còn ai thi bị tù ? Khô quái viết văn, dù là văn tài tức, đều như thế được thi thực và lẽ với độc giả quá.

Văn « nồi sot-de »

Việt Báo số 911 trong bài « thật là cáo bạo » (mặc việc vặt Trung khánh phủ).

Vì sao mới chớp tối, một bọn cướp chém người đó 2, 3 đồng hoảng dại một gánh hàng lật vật đáng giá hai mươi đồng và một cái ruột tượng trong dạng ngót hai trăm đồng ở giữa phố.

« Bọn cướp chém người » chứ không phải ngóm ? hay ma ? hay loài vật ? Và một cái ruột tượng trong dạng ngót hai trăm đồng ở giữa phố ? Đặng ngót hai trăm đồng ở giữa phố, tháo nào bị cướp dứt. Văn viết như thế tại « thật là té

B PHAI

THAY — Một quyền vở giá sáu xu, thế bảy giờ anh vào hàng sách mua mười quyền thì phải trả bao nhiêu ?

TRÒ — Băm phải trả năm hào rưỡi a.

THAY — Sai, đi về chỗ, zéro.

TRÒ — Băm con vẫn mua thế mua cả chục vần rẻ hơn mua lè.

THAY — !!!...

bao ..

Ngáp ngà ngáp ngọng !

Cũng số báo ấy, trong bài « Ông phủ Yên-binh đến khám xét nhà ông Nguyễn văn Cảnh... » :

Khi khám xét gần xong thì ông Cảnh mới về tới nhà thì chỉ kịp ông phủ bảo cho biết ông lúg quayt cao trí đến khám xé nhà những người tinh nghịch.

Thì như thế thì cũng chẳng sao ? « Phóng » gi mà có một câu viết không nên thế ?

Thảo mộc học

T. T. T. Bảng số 273, trong truyện « Hàng » :

Nắng nhía lên cây trán, những châm quả đã bắt đầu chín đèn, cảm mèm trùi xuống da trong gió mát.

Ý chừng tác giả làm cây trám với cây hoàng lan hay cây liễu nên mới tả « cảm mèm trùi xuống, da trong gió mát ».

Nap dạn

Cũng trong truyện ấy :

Rồi nạp thêm thuốc (vào lầu thuốc lá).

Ý chừng tác giả tưởng « bourrer » là nạp ? Nhưng bourrer chỉ là nhồi cái miếng đệm (bourre) vào trong vỏ đan cho chất thuốc và đan. Rồi sau chữ bourrer mới có nghĩa là nhồi : nhồi sọ chẳng hạn. Còn nạp dạn vào súng để bắn là đặt viên đạn vào lòng súng, việc ấy khác xa với việc tra hay nhồi (bourrer) thuốc vào lầu. Không hiểu mà cứ dịch thi chí làm khổ tiếng nước nhà và tiếng nước người.

Nhện mắc lưới

Cũng trong truyện ấy :

Hàng thấy mình là con nhện bị vướng trong lưới của đêm dài...

Chừng đêm dài là con ruồi hay con mồi đã trăng lưới để bắt nhện !

Có tội như gì ?

Cũng tạp chí ấy, trong truyện « chiếc cảng xanh » :

Sự tội lỗi cũng hoàn toàn vẫn ở tôi, chứ Mượn vẫn vô tội như một hạt ngô.

Vậy « tôi » có tội thì như cái gì ? Như một hạt thóc, hay một hạt trám ?

HÀN ĐẠI SAN

— Tôi cho anh 24 giờ, sau ngày những 3 ngày mới đến...

— Thưa Ông, mỗi ngày tôi làm 8 giờ ; vậy 24 giờ không 3 ngày là gì a.

HẬU TÂY DU

(Tiếp theo trang 14)

SÁCH MỚI

Chúng tôi nhận được quyền : La Culture et nous, tập sách thứ hai của Nhóm Responsable ở Huế vừa xuất bản. Ia đẹp ; giá 0p.50. Có những bài của Đào duy Anh, Nguyễn Bảo, Tạ quang Bửu, Nedrist, R. Serène, Đặng phúc Thông, Tri-bouillet, v. v...

Xin giới thiệu cùng bạn đọc một tập sách bàn về một vấn đề cần thiết : vấn đề tri thức.

— Quyền Học tiếng Nam của Trần Cảnh Hảo, kiêm giáo trường Qui-nhơn ; giá 0p.30.

— Bách bệnh cầm nang, của Nguyễn Bồng, giá 0p.40.

— Hòn Rồng Đen, tiểu thuyết của Tân Hiệu, giá 0p.18.

— Chân chưởng, thơ của Nguyễn Tứ Kinh, giá 1p.00.

— Lật mặt nạ của Phật Tử, dày 108 trang, giá 0p.20.

— Phép nuôi con của Nguyễn Hải và Trần huu Nghiệp, giá 0p.85.

CẨU Ô

Tìm việc làm

— Trẻ tuổi, nhanh nhẹn biết đánh máy chữ, đã làm qua công việc nhà buôn và nhà báo. Muốn tìm việc làm. Hồi M. Hồng N. 1 voie 34 Jambert Hanoi.

— Có bằng diplôme đã học qua ban tú tài, muốn tìm một chỗ dạy học. Hồi M. Yến N. 1 voie 34 Hanoi.

Bệnh khí hư

Bản bà có khí hư là vì có kinh mà không kiêng, hoặc làm lụng nhiều, ăn uống thất thường, hoặc vì bệnh tinh người chông truyền sang. Kịp nên uống thuốc của

ĐỨC THO ĐƯỜNG

131, Route de Huế — Hanoi
sẽ được khỏi chắc chắn. Giá 1p.20 một hộp uống 3 ngày. Nhà thuốc đã nổi tiếng chữa các bệnh lậu, giang-mai, hạ cam, v. v. bắt cử nặng nhẹ, đều được khỏi rõ rệt. Thuốc lậu 0p.60 một hộp. Giang-mai 0p.70. Hạ-cam 0p.30.

ĐẠI-LÝ: Quang-Huy Haiduong, IchTri Ninh-binh,
Mai-Linh 60-62 Paul Doumer — Haiphong

Về mùa hè
lại trong lúc vải đất, công cao này

dùng CHEMISSETTE

tức là ta đã chọn thứ g phục hợp
thời nhất, lịch sự và lớn lì tiền.

Manufacture CU GIOANH
70 Rue des Eventails, Hanoi — Tél. 525

La plus importante fabrique de chemisettes au Tonkin

*hà y triết binh
bằng thuốc
chuyên-môn*

Bach-phuc-linh-thuoc

Trị các bệnh ho mới phát, ho khạc có đàm, tắc tiếng. Ho gà, có thai ho, đã rồi ho sặc haken. Ho lâu năm, đờm lợn cợn xanh, đen, có huyết. Ho lao, Hal chà vai đau, đầu xẩy xẩm, mắt ngòi, ôn lạnh, xết xé trong phổi. Hiệu nghiệm trong 24 giờ. Giá nỗi hộp 1p.00.

Phu-nữ-bach-phuc

Trị kinh nguyệt không đều, hay trễ sọt. Huyết kinh bầm dối, huyết sinh khi nhiều khi ít. Tử cung sung, có mủ, đau trắng da dưới, huyết trắng ra nhiều. Người mất máu, mất xanh, đau thắt lưng. Uống trong 1 hép Bach-yen-hoan thì kinh sẽ có lại đúng ngày, hết Bach-dai. Mau có thai.

Giá nỗi hộp 1p.00.

Gel Contre Remède :
VÂN-HÓA 8 Cantonais, Hanoi
VÔ-BÌNH-DẦN

323, Rue des Marins — Cholon
ĐẠI-LÝ : Mai-Linh 68-62 Cầu-Bắc Haiphong
Nguyễn-vân-Đức, 11 Rue des Caisses Hanoi

PHUC-HUNG

Lâm
Dứt-tuyệt
là cái đặc điểm
của thuốc

Nhiều bạn phản nản thuốc Di-tinh chỉ trị tạm thời. Còn uống thi hết bệnh, mà ngắt thuốc, bệnh trở lại như xưa.

CỐ TINH İCH THỌ hoàn của PHUC HUNG Y QUẦN bảo chế không có như vậy. Sẽ đã được tin dụng nh' òa, là nh' ò ch' : BÌNH KHÔNG BAO GIỜ TRỞ LẠI.

Bình mang-linh, di-tinh, nhẹ trong 1, 2 năm dùng 2 hép là thật mạnh. Bệnh hoát tinh, nặng 5, 7 năm dùng nhiều lạm 5 hép, là không còn bao giờ tái trả lại nữa.

Cái đặc điểm của CỐ TINH İCH THỌ là ở chỗ ấy.

Giá mỗi hép 1p.00.

*CỐ-TINH
CƠ-CHÂN-THỌ
BÌNH MANG-LINH
CỐ LÂU HƯỚNG LÃM*

Gel Contre Remède :

Tổng phi hành phía Bắc :

VÂN-HÓA 8 Cantonais, Hanoi

Tổng phi hành phía Nam :

VÔ-BÌNH-DẦN 323 Marins — Cholon
ĐẠI-LÝ : Mai-Linh 68-62 Cầu-Bắc Haiphong
Nguyễn-vân-Đức, 11 Rue des Caisses — Hanoi

Hồi lại hình ảnh của mẹ tôi, tôi còn trông thấy một người dòn bà bé nhô, khuôn mặt tròn, vẻ mặt hiền hậu. Bao giờ người dòn bà ấy cũng quàng một cái khăn tua den, thật dày và thật rộng. Giá giải khăn ra, mẹ tôi có thể nằm gọn trong ấy.

Tôi còn nhớ cái đuôi gà bỏ sau vai, chuỗi hạt vàng quấn hai vòng trên cổ, lẵn trong yếm và đeo thò ra một sợi chỉ đỏ sau gáy. Hai lỗ tai sẽ xuống, lúc nào cũng mang lồng lồng một đôi hoa to bằng đốt ngón tay cái, đôi hoa mà ra đường mẹ tôi không thè rời, vì « tai không deo hoa trông nó thế nào ấy ! ». Nhìn một người dòn bà, mẹ tôi thấy trước nhất hai lỗ tai. Không bao giờ mẹ tôi lại tới nhà ai với lỗ tai trống. Hồi sau này, cảnh nhà bần bách quá, phải cầm hoa, thì mẹ tôi thường bay bị khăn tua. Mà vì nhà tôi túng quẫn luôn, cái khăn tua được gần gũi mẹ tôi nhiều nhất.

Kẻ đồng hành ấy trong cảnh nghèo khó của mẹ tôi nhắc cho tôi biết bao nhiêu kỷ niệm êm đềm hay đau đớn.

Hồi tôi còn nhỏ, mẹ tôi thường phả di-pú và nhận hàng đêm ở các bến tàu. Có khi một hai giờ sáng mới về. Lâm đêm về mùa đông, trời rét công, thêm mưa phún, tôi ngồi lùi chân lên ghế trước bàn học, mắt đã buồn ngủ dip mà vẫn cố nán ná ngồi đợi để mở cửa cho mẹ tôi. Trong lòng thương yêu và hiếu thảo của đứa trẻ mồ côi thấy rằng : thức đê được mở cửa cho mẹ, là chia sẻ nỗi chút nặng nhọc với người, là cho người khi bước vào gia đình bớt ngay được sự rét mướt, cắt ngay được sự lo âu nó luồn luồn àn náo trong lòng.

Tổng gác xe ghêch trên thềm lúc qua nửa đêm, làm trái tim tôi đập mạnh. Tôi tỉnh bắn ngủ, và chạy nhanh ra song cửa. Đích rồi ! Tôi rút gióng, bé cửa và đứng ra một bên : « Mẹ đã về » Mẹ tôi tươi cười sê hỏi : « Con chưa đi ngủ ư ? ». Tôi theo vào lấy tay phủi những hạt mưa dính trên chiếc khăn quàng mà mẹ tôi tháo đưa cho. Tôi bắt giác, học

CÁI KHĂN QUÀNG BÉ CUA ME TÔI

TRUYỆN NGẮN của LAN-SƠN

tôi hôm mẹ tôi đi từ chiều mà quá tám giờ chưa về, tôi một mình ra biển gác, trông về phía đầu đường mà ngóng. Tôi mong từng chiếc xe, lòng đã mừng khi thấy có một chiếc đi về phía nhà tôi. Xe đón một thi không hy vọng gì : cứ chiếc một, còn chẳng chắc. Lâu dần, thành quen, có khi còn trên hai ba mươi thước, tôi đã đoán được là xe kéo mẹ tôi. Chiếc xe này sẽ chạy đều-dều, nhẹ-nhỏm, vì mẹ tôi nặng được bao nhiêu ? Nhưng thật ra,

tôi hứa với tôi chắc chắn và thành thật rằng : sau này « ra lâm » việc, đầu tiên là sắm biếu mẹ tôi một đôi hoa thật to, mặt thật sáng và nước thật tươi. Nhưng đôi hoa thật tươi đó mẹ tôi không có thì giờ đợi : mẹ tôi mất từ bao nhiêu năm trước khi tôi biết « ra lâm ».

Hồi ấy, tôi là một đứa bé đê cầm xúc quá. Nhà tôi hở ! Ấy ở vào một khu hẻo lánh, xa thành-phố. Nhưng

PHÒNG TÍCH

THUỐC HAY NỘI TIẾNG KHẨP DỘNG - DƯƠNG
GIÁY KHEN RẤT NHIỀU, CẢM ƠN THẬT LÂM

Khi đầy hơi, khi tức ngực, chán cơm, không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng rỗ bịch, khi ăn nồng rồi thì bay g (y hơi hoặc y chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nồi bồn, khi đau lưng, đau ran trên vai. Người thường mỏi mệt, buồn bã chân tay, bị lão năm sắc da vàng, da bụng dày. Còn nhiều chứng không kể hết.

Liều một bát sắng 8p.25

VŨ-DINH-TÂN Áu từ kim tiền năm 1926 — 178 bis Lachtray, Haiphong

Đại-ly phát hành toàn tỉnh HANOI : AN-HÀ 13 Hàng Mã (Calore) — Hanoi

Đại-ly bán hàng khắp Đông-dương : NAM-TÂN 100 phố Bonnal — Haiphong

Cà Linh 100 Đại-ly khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-Mèn và Lào có treo cài biển trên

VÔ-BÌNH-DIEN
KIẾN TRÚC SƯ

8 Place Negrer
HANOI — TEL. 77

hình như có một cái gì bảo trước
kho tôi biết đây chính là xe chở mẹ
tôi. Nếu mong mãi chẳng thấy thi
tôi lại vào chỗ lẽ những vật thường
dùng của mẹ tôi mà trong ngầm:
cái gương, chiếc lược, cái áo, và
nhất là hôm nào trời nực mẹ tôi lại
cô hoa deo, tôi ngầm chiếc khăn
quảng treo trên mảnh bàng giờ không
biết chán. Tôi đã lấy chiếc khăn áp
vào ngực, một mùi hương thân ái
và quen thuộc lại ray rứt nhức nhở
tới người mẹ mà tôi thường phải xa,
và thường phải xa tôi. Tôi thở thốc,
miệng cắn vào chiếc khăn đặt trên
đầu gối. Ôi lòng tôi!

« Con trai quấn mẹ là không tốt,
là đòn-bà lâm ! » Nhưng nếu vì là

Từ năm này trở đi mẹ tôi sức đã
suy nhược lắm rồi, và tới năm sau,
tháng bảy, thì mẹ tôi mất, sau chín
tháng trời ôm đau.

Tôi ngoan với di vật của mẹ
tôi, và không có một của bà gì
trên đời khiến tôi đem chiếc khăn
quảng của mẹ tôi ra đổi. Chiếc
khăn quảng ấy mãi mãi còn nhắc
nhở cho tôi người mẹ rất hiền hậu,
rất vất vả và rất nhân nature. Mãi mãi
tôi còn một mùi hương, tôi còn
một chút gì là da thịt của mẹ tôi,
cái phần xác đã xa tôi mãi mãi. Tôi
kinh cần gói vào một tờ báo chiếc
khăn với đời giày cườm là vật mà
mẹ tôi đã dành chỉ để những ngày
quan trọng. Tôi đặt tất cả vào lòng

nắp sáp đáy.

— Nay anh ! Thầy lấy cái khăn
tua của mẹ và đổi giày cườm đem
cho cô Sâm rồi !

Tôi bàng hoàng cả người.

Quả tim tôi như ngừng lại ! Tất
cả mún đưa lên mặt. Tôi có thể giết
được người lúc ấy.

Di tích của mẹ tôi đem cho « con
cô-dâu » ấy, con tình-nhân hai mươi
năm của thầy tôi, cái người độc ác
lạm cho mẹ tôi bao phen điều đứng,
khô sô : Nó đã thẳng mẹ tôi lúc
sống, nó lại thẳng mẹ tôi lúc chết.
Tôi cảm giận thầy tôi không biết
ngắn nòi. Tôi tưởng lúc ấy tôi có
thể phạm được các tội để rửa nhục
cho mẹ. Ngời búi tôi từ chối không
chiếu chép lại đoạn này, đoạn nhục
nhã, khôn gột rửa, vì người vầy cái
nhục ấy lên chúng tôi lại là cha
chúng tôi.

Cũng may, trưa hôm ấy thầy tôi
ăn cơm ở dưới cô-dâu. Cả ngày hôm
sau cũng chưa về. Cơn giận dữ của
tôi dần dần nhường chỗ cho một
sự chán nản vô cùng, và đến trưa
hôm sau, thầy tôi về, thì tôi chỉ
còn là một người mất trí, dờ dẫn,
diễn dại.

Không rõ ai cho tin thầy tôi biết,
mà sau khi ăn cơm một mình xong,
thầy tôi ném ra giữa nhà chiếc khăn
quảng cuộn dài giày cườm rồi nói :

— Đây, của mẹ mày đây, người
ta không thêm !

Tôi ngồi buông thòng hai tay, tận
góc buồng, không cựa cậy.

Em gái tôi nhất lèn và đưa lại.

Tôi bảo em :

— Em đem giặt đi, con ấy nó cầm
vào của mẹ rồi ! ...

Rồi bỗng tôi thét lên :

— Thế này là chết, thi phải chết !
Rồi tôi ngã gục xuống bàn...

Nhưng không ai chết và không
ai phải chết cả. Chỉ biết từ hôm
ấy sự kinh nè thầy tôi đã chết hẳn
trong lòng rồi.

Chiếc khăn quảng giặt đi, co rúm
lại, không còn hình thù gì nữa.
Màu cũn bạc, và lại rách mấy chỗ.
Lòng tôi từ đấy cũng khô hẳn lại,
và cùng với những chỗ rách trong
khăn quảng, vết thương trong gia-
đình tôi cũng không bao giờ khâu
liền lại được.

Lan Sơn

« đòn-bà » như thế mà xuốt đời tôi
không bao giờ dám làm điều gì quá
tàn nhẫn, bao giờ cũng đầy lòng
thân ái và tha thứ, thì tôi cũng rất
cảm ơn Người-Đòn-Bà biến từ là me
tôi đã cho tôi được biết mến- yêu.

Tôi quấn mẹ còn vì một lẽ nữa.
Tôi thương mẹ tôi. Tôi biết đây là
một người dàn bà an phận, quý
chồng, thương con. Ôi những lời dạy
niết của thầy tôi mà mẹ tôi không
dám cãi; những giờ lo sợ mẹ tôi
chạy ở bên giường mỗi khi một
trong những đứa chúng tôi bị cảm
sốt. Mẹ tôi như một con gà phải
cáo, sau khi sinh nở mười hai lần
còn giữ lại được ba đứa chúng tôi,
mẹ tôi hơi một tí là hốt hoảng, là
khóc lóc rồi. Ba đứa chúng tôi bảo
nhau không dám ôm nữa, và buồn
hết hơi thì chạy vùi đầu vào đám
chăn gối để không có tiếng kêu
rang.

Tôi được sống êm ấm và che đỡ
như thế cho tới năm hai mươi hai.

chiếc khăn bày trên bàn thờ mẹ.
Ít lâu sau, sợ khi vắng nhà, cô kê
lục lợi lấy đi chằng, tôi lại lấy ra
đem dề vào tủ sách khóa lại. Tôi
yêu chí là cất chắc chắn rồi. Cố
ngờ đâu...

Tôi còn nhớ mãi buổi trưa hôm
ấy. Tôi mới đi làm về, chưa lên
cầu thang đã thấy con em gái đứng

Bán theo giá bên Pháp

CÁC THÚ BÚT MÁY :

Ngòi thủy tinh : Kaolo

Ngòi vàng : Semper-Eric - Bayard
Mercier - Scriptor - Waterman - Unic

giá từ 2p.20 đến 31p.00

Có máy ở Đức mới sang dễ khắc tên họ quý
ngài vào bút không tinh tiền và lấy ngay được.

60-62 Cầu đất - Halphong

MAI - LINH

Docteur

ĐẶNG VŨ HỶ

Ancien Interne de l'Hôpital
Saint Lazare de Paris

Spécialiste des maladies
vénériennes et cutanées

CHUYÊN MÔN VỀ :

Bệnh hoa liễu,
Bệnh dàn bà,
Sửa trị sắc đẹp

KHÁM BỆNH

Sáng 8 giờ đến 12 giờ
Chiều 3 giờ 30 đến 7 giờ
Chủ nhật mở cửa cả buổi sáng

CHỖ Ở và PHÒNG KHÁM BỆNH
18 et 19 Rue Richaud, Hanoi
(đầu phố Hội Vũ)
Tél. 242

Mua tem cũ

Cần mua giá cao tem Đồng dương.
Pháp bang to thô ; giá từ 1\$ đến 4\$
một trăm cái. Tem nhỏ chỉ mua thử tem
phát hay service 1. Một trăm, các tem
nhỏ khác 1p.00 một nghìn. Nhiều bạn có
vài cái tem nhỏ xin dùng gửi về.
N. K. Hoàn 47 Bloc-kaux-Nord Hanoi

NGÀY KHAI TRƯỜNG

gần ngày vào học của các
em. Tất các Ngài đang muốn
tim những thứ quần áo
giúp cho các em trong
khi đi học được mát mẻ,
sạch sẽ và tề tiện ; thi
các Ngài chỉ nên lại hiện :

VĨNH - LONG

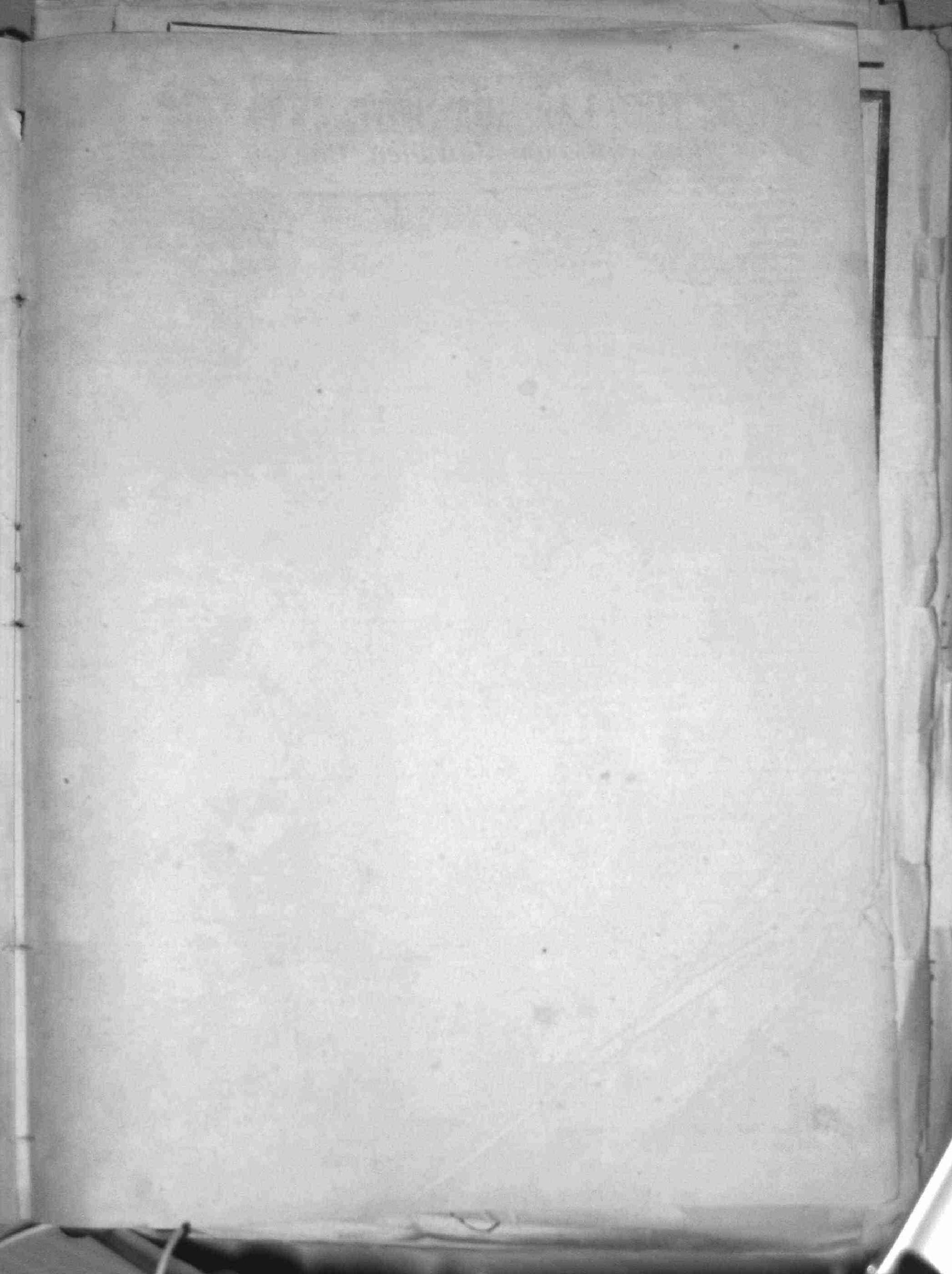
53, Rue de la Citadelle 58
(tiền cảnh Ciné Olympia)
HANOI

Các em trai, hay gái từ 5 đến
10 tuổi đi học nên vận

AO TABLIER

QUẦN ÁO TRẺ CON
KIỀU MỚI BẢN BUỒN

VIỆC TRỞ LAI HÒA ƯỚC 1884

Bức thư của viện dân biều Bắc-kỳ

Ngay sau khi được tin Bắc-kỳ sẽ sáp-n-iáp v-0 Trung-kỳ để đặt dưới quyền trực-trị của chính-jjù Nam-riều, hai ban tri-sự và lín ôn-học Viện dân-biều cũng đã bùn các hội đồng dân-cử khac đã gửi điện-tin kh-đu-nai sang quan Tông-trưởng Tauoc-dia và Thượng Ha Nghị viện cùng các yêu-nhân q-vy quốc.

Tiếp đó, viện dân-biều Bắc-kỳ côn đe xin quan Tông-trưởng một lờ trình nguyên văi đang dưới đây trong khi còn đợi trung-ầu ý-kéo toàn-thiê Dân-viện để thảo một chương-trình chính-trị hoàn-bí hơn.
TỜ TRÌNH CỦA VIỆN DÂN BIỀU BẮC KỲ GỬI SANG QUAN TỔNG TRƯỞNG THUỘC ĐỊA.

Hanoi, le 5 Aout 1939
Kính trình quan Tông-trưởng bộ Thuộc-dịa;

PARIS

Thưa quan Tông-trưởng,
Chúng tôi là dân-biều Bắc-kỳ kính đe lên quan-lớn bức thư này thết tha xin Ngài chú ý đến những điều nguy-lich về việc dự-định đặt Bắc-kỳ dưới quyền trực-trị của chính-phủ Nam-riều mà chúng tôi trân-huyết sau đây:

Trước đây bốn mươi năm, Chính phủ Pháp đã xét cần cho đem Bắc-kỳ thoát li quyền coi-trị của Triều-đinh Hué để có thể dễ lie-tắt dân Pâ; kỵ len con đường tiến hóa và cũng nhờ về cái chế-dộ hâu như trực-trị ấy mà nhân dân Bắc-kỳ chúng tôi bấy nay được hưởng doi thút đầm-bảo và tự-do, là những điều mà dân Nam-iy lường được hưởng.

Nay lại đem chúng tôi đe thuộc län về quyền Nam-riều thi khác nào bắt chúng tôi phải di giật lùi lại năm mươi năm về trước.

Cũng như quan-cố Paul Doumer, chúng tôi chẳng bù có mộng tưởng gì về cái chế-dộ bảo-bộ chút nào nữa, là vì như thế Chính phủ vẫn nán thay-quay trong tay mà chẳng chịu trách nh-đu gì về qu-đa sỹ, thành thử cứ tùy theo cái thái độ riêng của quan cai-trị hay quan Thủ-hến mà Chính phủ nấp trong

Hoàng-đu và hoàng-thượng cùng các hoàng-tử, công-chúa ngự du ở Bois de Boulogne. Ngoài hai ông Phạm Quỳnh và Nguyễn-Tiến-Lang theo hau-đo có hai người trong phái Bảo-hoàng cũng lão-lát đi theo. Vay hai người ấy lão ở đây, các bạn tìm xem.

Nam-riều đe làm những sự chuyên chẽ bay dãi nọa. Trong hai đường ấy, đường nào cũng hại cho dân bởi vậy chúng tôi thết tha xin Quan-lớn chờ nên đe cho các quan Thống-Sứ và các quan cai-trị sau này lâm vào những điều nguy hiểm như thế. Chúng tôi không thể nà, tìn được giữa năm 1939 này, việc quay trở lại h-đep 1884 là hiệp ước không hề thi hành đúng bao giờ, lại là một đ-đều tiến-hoa được. Chúng tôi xin Quan-lớn xét lại cho rằng nước Pháp đã đến trinh-phục xứ này tất phải có cái trách-nhiêm giáo-hoa cho nhân-dân trong xứ và không có quyền được làm trái ngược với ý nguyện của chín-riều con-người, dù là đem một cái chế-dộ cũ nhưng không thích hợp nữa mà thi hành đối mới muôn họ.

Vì thư này con cháu vua Louis XV có đến xứ Ga-Na-Đại thì có lẽ cũng được nhân-dân tinh-cân đón-rước, nhưng sự kinh-cần đón-rước ấy không phải là một chứng-triệu rằng dân Ga-nâ-dai muốn lia-bỏ cái chính-thể dân-chủ của vua Georges VI mà theo cái chính-thể của

Vua Louis IV đâu.

Nay trong số 121 dân b-đu chúng tôi, bất luận thuộc phái đảng nào, chúng tôi đồng-banh (trừ mấy người), đe lín quan-lớn lá đơn này để gài lò cái ý chung-của-hết thày nhâo-dân toàn-hạt.

Sau nữa, chúng tôi lại trình quan-lớn rõ ràng các bộ-dòng dân-cử khac ở Bắc-kỳ cũng đồng ý với chúng tôi về việc này.

Cuống-lồi quả quyết rằng ý-kien của toàn-thể các bang-nuân-dân đều như thế cả, vậy đám xin-quan Tô-gi-trong-hay g-c bỏ hết tuy nhung sự cai-cach chinh-thể giặt lùi và lại xin ngoài lại theo như lời hua-rất-quang-dai của ngài, là xin với nghị-vien Pháp thết lập cho chúng tôi một cái chính-thể, ban-bổ cho chúng tôi những tự-do dân-chủ cõi-đất cũng là hạn-danh chinh-quyền của Triều-đinh Hué với chinh-quyền của Chính-phủ thuộc-dịa là thế nào.

Nhân-dip này chúng tôi lại xin ngài:

ai dời rộng quyền-hận của các bộ-dòng dân-cử nào cũ cũ đảo-bội

viên Tây và bộ-vien b-đu-xu thi-cô hoi-vien hai-bên được ngang-nhau,

b) thi hành sác-lệnh ngày 29 Juin 1937 và sự tổ-chức lại Thượng-Hội đồng-thuộc-dịa;

c) bãi-bỏ những ngạch (uong-duong) và thi-hành sác-lệnh VARIN. NE cho dân b-đu-xu được b-đo vào các ngạch Đồng-Dương, trong bồng-bồng 10-17 mươi phần muoi bảy) của vien cai-trị Âu-tây cũng hàng, trừ mấy chức tối cao thuộc về quyền-quan-ri và kiêm-soat.

d) chính-don lại nền tu-pas-p bản-xu bằng cách phao quyền-hàn-chinh với quyền-tu-phap.

Ký tên :

Nay kính.

M. M. Ngô-tiến-Côoh, Nguyễn-van-Lô, Nguyễn-van-Mạo, Pham-van-Quê, Đô-thuc-trach, Nguyễn-phuoc-Đam, Vũ-van-Ao, Vũ-dinh-Hiển, Nguyễn-van-Chôn, Nguyễn-van-Sỹ, Ngo-trong-Chi, Dương-phuong-Dực, Nguyễn-sỹ-Giac, Nguyễn-van-Luân, Nguyễn-nhũ-Nhu, Đỗ-Thận, Lê-thanh-Y, bùi-quý-Chuoc, Vũ-dinh-Hinh, Vũ-van-Phau, Pham-quang-Thich, Phan-tết-Tao, Quảng-trọng-Tiên, Nguyễn-Giang, Hoàng-quang-Hương, Phạm-bù-Lãm, Vũ-tá-Mịch Dương-tu-Quán, Lê-Bằng, Phạm-hữu-Khanh, An-nhật-Tến, Quốc-van-Đinh, Truong-rào-Ngô, Vũ-dinh-Khô, Nguyễn-rong-Cương, Nguyễn-Hoàng-Sau, Trần-vân-Thi, Lê-quý-Trạch, Nguyễn-tu-Binh, Hô-du, Hô-nh, Hô-van-Bí-h, Đô-t-huu-O-nh, Phạm-Tè, Trần-vân-Bat, Dương-dinh-Thac, Nguyễn-b-Tung, Phạm-huy-yc, Nguyễn-van-Khô, Phạm-hor-Nghien, Ngoc-van-Mai, Đô-lenh-Huy Lô-thao, Phạm-ogoc-Côn, Nguyễn-van-Sắc, Vũ-vă-Nhê, Nguyễn-huu-Sinh, Vũ-van-Hai, Trần-cao-Dam, Đao-đuc-Quy, Phan-gia-Hội, İlđ-sỹ-Dao, Bui-i-hi-Lien, Nguyễn-xuân-Thanh, Nguyễn-kim-Lão, Nguyễn-huu-Hùng, Trần-viết-Hinh, Thành-xuân-Long, Trần-hồng-Hanh, Trần-van-Dür, Phạm-kit-Baing, Bach-ha-Dao, Hoang-van-Lieu, Phạm-huu-Chuong, Nguyễn-Bach, Võ-đức-Dân, Nguyễn-dinh-Tiếp, Dao-vao-Quê, Nguyễn-Lê, Trần-trong-Kim, Nguyễn-Tuy-Lai, Nguyễn-van-Hô, Nguyễn-q-ang-Tai, Phung-tết-Bắc, Đặng-toé-Tê, Đặng-xuân-Phon, Lương-de-yen-Tong, Pham-quang-Sinh, La-Mán, Vũ-ngoc-Aoh, Pham-quang-Vung, Mai-thé-Sen, Nguyễn-mạnh-Hieo, Truong-bich-Mai.

P. C. C
Le Secrétaire-Archivis

Thuốc-quân
và xī-gà

MELIA

Hút-ém-dòng
và thơm-ngon

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN
L. Rondon & C[°] L^o 21 B^e Henri-Rivière HANOI

Rentrée des classes

Vous trouverez à l'I. D. E. O. tous les articles scolaires nécessaires à vos enfants

Articles de bonne qualité leur donnant le goût du travail.
Articles « RECLAME » vous permettant de faire des économies :

Cahier de Brouillon « RECLAME » 100 pages	0\$12
Boîte de 100 copies doubles, beau papier	1.70
Ramotte de 100 — quadrillé multiple	1.20
Plumier laqué, couvercle chromos	1.20
Compas sur panoplies : 15 & 4 pièces	0\$88 & 0.48
Compas plats nickelé reversible double usage	1.18
— — — en pochette	3\$25 — 2.20 & 1.65
Nécessaire scolaire 4 pièces, pochette cuir	0.52

Catalogue des articles scolaires sur demande

I. D. E. O.

LIERAIRE - PAPETERIE

HANOI - HAIPHONG

Những bệnh ở thận

Những người liệt dương, dì, mộng, lãnh tình ; những người tinh khẩn cổ, giao hợp chóng xuất tinh ; những người hay đau thịt, mỏi xương sánh xao, vàng vọt ; những người mất sáu, má lõm, tinh dục quá nhiều ; những người có đê không nuôi, hiềm muộn con cái ; những người tân мен bất giao, hay thủ dâm ; những người tiền tiện vàng đỏ, mất mè phong dan... đừng hỏi một hộp Kinh-tiến Tuy-tiến túc Khaog-hy Tráng dương Kiên-tinh hoàn thi khác hẳn trong người, rồi dần dần sẽ khỏi cả bệnh & thận và khỏe mãi mãi, mỗi hộp 1p00.

Cách chữa Lậu khỏi chắc chắn

Bị lậu khi phát ra, người thi thấy buốt tức, người thi thấy ra mồ hôi khi thấy cả buốt tức, cả ra mồ hôi lại ra cả máu nữa. Có người là mày nước tiểu vẫn trong (phần nhiều người bị lậu, nước tiểu hay vàng đỏ) đại tiện táo. Như thế chỉ dùng hết 1 lọ Liễu-hoa hoà trong một ngày nén dại hồn, và 2 hôm hết hẳn buốt, 5 hôm hết hẳn mồ hôi. Mỗi lọ Liễu-hoa hoà giá có 0p50 (6 hộp 2p50). Nếu ai muốn chữa khôn, chỉ lấy gai rết hổ, mà có bảo đảm hẹn ngày khỏi.

20 năm còn tuyệt nọc

Bị lậu hoặc Giang-mai chữa một cách cầu thả, sau khi qua thời kỳ mưu sinh, thường sinh ra những chứng bardo hoặc phổi trọng đường tiêu mày giàn, giật thịt, ngứa sần trên da, tiền tiện khi vàng, lác trong, thươn, mè đặc, có fissments, tinh khi loãng, giao hợp chóng xuất tinh mà nón, tinh khuya & đặc thấy trong người khác ngày, & miệng sáo thông với nhau. Bệnh như thế dù mới có độ 12 năm hoặc tới 15 năm, 20 năm chỉ dùng hết 2 hộp Bồi-nghiêm tiệt-trung (1p50 một hộp kèm theo với 1 bộ tiệt-trung lậu (1p00 một hộp) trong một thời hạn rất ngắn, thì sau đó là khỏi hẳn.

THƯƠNG - BỨC 15 Mission, — Hanoi

QUỐC-KÝ : Haiphong Võ-Tần 37 Avenue Paul Doumer, Nam-Cinh Việt-Lý 2
v.v. Champaem, Ninh-binh Ich-Tri 41 rue du Marché, Bắc-kinh Vinh-Sinh 164
rue Dinh-đo, Cống-bì Mai-viết-Sing 27 rue Vernay, Hải-dương Quang-Huy 25 Marché
Sinh, Hải-dương Minh-Long 25 Ng-hìn-đô, Nam-Hưng 13 Gia-long, Thái-binh Nh.
Giai 26 Jules Piquet, Cao-bằng Hoang-khang-Tain 15 Pavie, Ng-côn-Jalieu 64
rue Cam Bắc-giang Vina-Hung, Vinh-yen Nha Ng-thi-Nam 47 Mai-trung-Ca
Phú-ly VIET-DÂN Bd Principale, Sơn-tây Thái-Hàn 15 Amiral Courbet, Thái-hàn 15
rue 97 Jules Piquet, Ich-huyện 129 Bé-nhi, Tuy-Quang Vinh-Tinh 40 rue
Lac, Tân-hay Tam-Bông 23 Place du Marché.

TRUNG-KÝ : Nha-trang Ng-nhâ Tuyet-Tai-hom, Vinh-Sinh-May Davao-đen
v.v. Maribaya Pe-va, Thành-hoa Thái-hai 72 v.v. Gia-châu et Grand Rue, Hof Thuan
Hieu 43 rue An-phi, Tam-quan Trấn-ho-tu Commune P. des Béng-hai 10
rue des Commissaires, Tuanhue 16-công-Thanh Avenue de Hanoi, Vinh-Ngo-Nam
v.v. Nha-trang Phuk.

POUDRE

TOKALON

« Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air / Telle est la surprise créée d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement et si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon certes ressemble à la Mousse de Crème qui se fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant sucré si jamais votre visage nécessitera de « retouches » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Miron A. Fochat & Cie
45 Ed Gambetta — HANOI

Hay tuyêt trân

Ông Đoàn-vă-Huân chủ hảng buôn Cao-rgila, một đại thương gia ở tại Qui-phon, có viết cho chúng tôi một bức thư, tôi xin đăng nguyên văn như dưới đây :

Thưa ngài,

Tôi xin tìn ngài rõ rằng thử thuốc trị Bạch-dai và Tù-cung hiệu Nhành-Mai của ngài, hay tuyêt trân, vì vợ tôi đau định kỳ đến nay hơn một năm, uống đủ thử thuốc, mà không thấy lành này chỉ dùng hai ve thuốc Bạch-dai hiệu Nhành-Mai, đã thấy mười i hầu nhẹ đến chín, nhưng tiếc vì hem trước ngài chỉ gửi ra ban cho tôi có hai ve, nên không có dùng tiếp. Vậy xin ngài làm ơn gửi gấp ra cho tôi theo lời lành hào giao ngán :

5 hộp Bạch-dai và Tù-cung hiệu Nhành-Mai.

Kính chúc ngài và quý quyền vạn an.

Sóng:

Đoàn-vă-Huân

T.B. — Thuốc Bạch-dai hiệu Nhành-Mai mỗi hộp giá 0p.40.

CHI NHÀM PHÁT HÀNH NHÀ THUỐC

Nhành - Mai

Tonkin — 11. Rue des Caisses — Hanoi

BÁI-LÝ : Haiphong : Mai-Nob, Võ-Tần, Quảng-van-Thanh Paul Doumer. Hò-Bóng : Nguyễn-văn-Hiền 27 Bd République. Khâm-Thiền : Đức-Thịnh. Vết-tri : Võ-Lợi, Mĩ-Lợi, Đức-sinh-Thành, Đức-thái-Thanh rue Việt-Lợi. Loxay : Quảng-đức-Xuong 47 Cam-đường (Cốc-lếu). Sontay : Nguyễn-Ta 12 Amiral Courbet. Tong : Đại-Chuong au face du Marché Son-lộc... Khắp Đông-Pháp đều dân cảng có bán ở nơi nào cheo biển Nhành-Mai.

Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê

Lấy tinh chất ở cơ quan sinh dục của các loài vật rất mạnh chế luyện với Sâm Cao-ly, Lộc Nhung cùng với các vị thuốc bồ quý già, nên dùng nó dần ngay đến thận và bộ máy sinh dục của người ta làm cho trở lại, khỏe ra như người được tiếp hạch, sinh ra nhiều tinh huyết, ăn ngon miệng, ngủ yên giấc, tinh thần minh mẫn, bền trí nhớ lâu, đại tiện nhuận, nước tiểu trong, khỏi đau lưng, bốc hỏa. Các ông dùng trong 2 ngày sẽ thấy tráng dương cỗ khí, tinh đặc, trong khi phòng sự không thấy nhợt mệt. Nếu ai có bệnh di tinh, lãnh tinh, nhiệt tinh, mộng tinh cũng khỏi. Dân bà dùng được huyết tốt, kinh điều; bà nào có bệnh kinh nguyệt bất điều sinh ra các chứng đau bụng, đau lưng, bốc hỏa, ra kinh hụ (bạch đái hụ) cũng khỏi. Bà nào noài con thì lốt sữa, có chửa thì khỏe thai. Các cụ già đau lưng đau mông mỏi mệt, kêu ấm kêu ngứ hoặc có bệnh ho, bệnh thở đều cũng khỏi cả. Trẻ con dùng thuốc này sạch cam sỏi, bồ tát, tiêu thẹo. Nói tóm lại tất cả nam phụ lão ấu, nếu ai cần phải bồi bồ sức khỏe thì không còn có thứ thuốc bồ gì hay bằng thuốc Sâm Nhung Bách Bò Hồng Khê này. Thuốc thơm ngon dễ ăn; các ông dùng thử bao sáp vàng, các bà dùng thử bao sáp trắng. Mỗi ngày ăn 2 viên vào 2 bữa ăn sáng và tối, trẻ con mỗi lần ăn nửa viên nhai chiên với chén nước chè. Mỗi hộp giá 1p.00.

Thuốc Hồng-Khê số 47

Thuốc « Tráng Dương Kien Thien dai bồ thận Hồng-Khê » số 47 chế bằng Hoàng-hoa ngũ-phiên, Hải-cầu-thận, Yến-quảng, Sâm Nhung với các vị thuốc vừa bồ vừa ngọt. Giúp cho sự giao hợp được theo ý muốn. Giúp cho người dương sự yếu, « bắt lực », liệt-dương » được mãn nguyện, dễ thụ thai. Làm cho người vô sinh lãnh đạm trở nên người da lịch vui vẻ. Sau khi dùng thuốc này 6 bay là 12 tiếng đồng hồ, có hiệu quả biến nhiên. Muỗi chừng cho những lời nói trên đây, các ông các bà dùng thử một gói 0p.25, sẽ thấy phòng sự mạnh khỏe lâu bền gấp mấy lần khác và sau lại thấy tinh thần minh mẫn không một chút nhợt mệt. Thuốc này chuyên trị bồ thận, kiêm tinh, sinh khí, chữa bệnh liệt dương, bệnh tinh man xuất. Mỗi chai lớn giá 1p.00. Mỗi gói dùng được một ngày giá 0p.25.

Thuốc « Cai Hồng Khê »

Không chộn tần chất thuốc phiện (nhà Đoàn đã phân chất), nên ai cai cũng có thể bỏ hẳn được mỗi ngày hút một đồng bạc thuốc phiện chỉ uống hết hai bao thuốc cai là đã không phải hút nữa vẫn đi làm việc như thường, thuốc viên 0p.50 một hộp, thuốc nước 1p.00 một chai. Nghiện nhẹ chỉ hết 1p.00, nghiện nặng hết 0p.00, 3p.00 là bỏ hẳn được, nếu sai nhời, xin trả lại tiền gấp đôi.

Thuốc phong tình Hồng Khê

Giá: thép mua buộc ngang trời! Thuốc Hồng-Khê chữa những người lảng lơi! Hai câu Sâm truyền này, ngày nay quả thấy ứng nghiệm, vì bồ nói đến Hồng-Khê thì ai cũng ngửi đến thuốc lâu và thuốc giang-mai; ai bị lão không cứ mãi hay kinh niên uống thuốc lão Hồng-Khê số 39, mỗi hộp 0p.60 cũng rút nọc, ai bị bệnh giang-mai không cứ về thời kỳ thứ mấy, mới bay đã nhập cốt rồi, uống thuốc giang-mai số 14 cũng khỏi rút nọc một cách êm đềm không hại sinh dục (mỗi hộp giá 0p.60) nên khắp nơi đều dùng cũng biết tiếng.

Nhà thuốc HỒNG - KHÊ 88. Phố Chợ Hôm (Route de Hué) — Hanoi

Kem mạch cho đơn, bốc thuốc chén, và có hơn 100 món thuốc hoàn, tán, cao, gia truyền và kinh nghiệm, chế sẵn đóng hộp, đóng chai theo phương pháp An-Mỹ bán khắp cả nước Nam, bán sang cả Tây, Tàu, Ai-lao, Cao-mèn, chữa đủ các bệnh nguy hiểm người lớn, trẻ con. Bệnh nào thuốc ấy có đơn chỉ rõ cách dùng và nói rõ bệnh căn, hết rất ít tiền mà bệnh mau khỏi. Các thứ thuốc của nhà Hồng-Khê dự Hội-chợ Hải-phòng năm 1937 được quan Toàn-quyền và quan Thống-tư ban khen, các báo Tây, nam tò lòi khuyến khích, được thưởng « Bội tinh vàng » và được « Bằng cấp tài năng » tại Hội-chợ Huế. Kỳ đầu sào công nghệ, mỹ thuật tại Hội-chợ Hanoi 1938 được quan Thống-tư ban khen và được thưởng « Bội tinh vàng ». Có biến 2 cuốn sách thuốc: Gia-Dinh T-được » và « Hoa-Nguyệt Cầm-Nang ». Khắp các nơi đều có Đại-ly, mua thuốc Hồng-Khê xin nhận kỹ giấy hiệu Phật 12 tay.

Vị cứu tinh của các bệnh nhơn HOA LIỀU và PHONG TÌNH

1a

SƯU ĐỘC BÁ Ú'NG HOÀN số I

Chuyên trị tận gốc tuyệt nọc các chứng bệnh phong tình như: Lâu, Tim la, Dương mai Hạch xoài, Còt khí, Sang độc v.v... chẳng luận là lâu, mau, lâu cho độc nhập còt đi nữa thuốc SƯU ĐỘC BÁ Ú'NG HOÀN cũng tòng lối gốc độc ra dứt tuyệt, khôi cân trừ càng không hại sinh dục, không hành bệnh nhơn.

Mỗi hộp uống 4 lần, giá 1.50

Nhà thuốc ONG - TIEN

11, Rue de la Soie, Hanoi